

חאג 1860

מצבת קדש

והערת הנותנת אור בהיב על קורות חייהם . ותולדות הגאון מאור הגולה
כפי שפירש לנו על פניו כלל סגנון וזאת היתה חכמתו וזאת היתה
הערת הנותנת אור בהיב על קורות חייהם . ותולדות הגאון מאור הגולה
כפי שפירש לנו על פניו כלל סגנון וזאת היתה חכמתו וזאת היתה

וסוף

זכרון צדיקים

ספר זכרון ככל הגאונים והקדושים . אשר למשמרת לפני ח' בבית מועד
ככל חי העתיק וימין פה עיר לכוב . נוסחאות המצבות אשר עד קבריהם .
והערת הנותנת אור בהיב על קורות חייהם . ותולדות הגאון מאור הגולה
כפי שפירש לנו על פניו כלל סגנון וזאת היתה חכמתו וזאת היתה
הערת הנותנת אור בהיב על קורות חייהם . ותולדות הגאון מאור הגולה
כפי שפירש לנו על פניו כלל סגנון וזאת היתה חכמתו וזאת היתה

חוברת ראשונה

(יאל לאור פ"י סרז סנדר מוים יעקב מענדיל שיטץ נ"י שפיטל פרוולנסר
דפס ק"ק . והסכמות לעונם גים ספוליס אשר בפירונו זמם)

השלום והחיים , מאלקי השמים , לכבוד אדמו"ר מופת הדור , באורו נראה אור , הרב הגאון הגדול המרומם , צנוור אורייתא דלא פסיק לילה ויומם , מוהר"ר יוסף שאול הלוי נאשנזאהן נ"י אבד"ק לבוב והגליל .

ראשית

סגולת כל עיר ועדה בישראל , היא שארית מוכרת הקדושים אלדירי התורה וכל אנשי השם אשר היו בקרבה , הם הנזר והעטרה , היופי והתפארה , הגאון והלבי , הכתר והעדי , להם כל חמדת דורות עולמים , ובכבודם יתהללו עד אחרית הימים .
ואחרי אשר עדתנו הקדושה הזאת אשר אנתנו בקרבה ואדוננו בראשה , היא רבתי ביהודה שרתי בישורן מני דור דור , ושרי קדש וגאוני עולם אשר כללו את יפיה רבו לבלי ספורות , וכל כנפות הארץ האירו מכבודם , ואנכי בעבודת הקדש אשר על שכמי , זה דרכי לעשות חסד עם החיים ועם המתים , לכן התאזרתי חיל להחיות מערמות עפר נפשות הנדיקים , הן הם המלכות אשר הקימו לשמם ולזכרם בבית עולם עתיק יומין המהולל אשר לנו פה בעירנו זאת , והרב המופלג החריף בן של קדושים מוה' גבריאל סוכסדארף נ"י הו' לי לישועה בדבר הזה , כי כלה ימים רבים להנליף המלכות אשר נטבעו כבר במעמקי האדמה , ופניהם חבוש בטמון , גם שן העת אכלה בהם , ויגע ולא הונח לו עד אשר הושר כל חלוא מהם , והכתב אשר עליהם נגלה לעין הקורא . גם שם עליהם נוספות ככל אשר ידע מפי הקבלה או אשר ראתה עינו תוך הפנקס אשר לביהכ"נ הקטנה תוך העיר יע"א .

ועתה

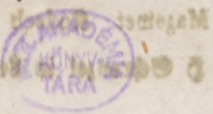
יש את נפשי לחוק את שמות הקדושים האלה בעט ברזל ועופרת לזכרון לדור אחרון , וההכנסות שהיינה לטובת בית החולים אשר לנו פה יע"א , אך חלילה לי לעשות מאומה ערס אשאל את פי אדמו"ר , לכן הנני פונה עתה אל כבוד רבינו , ואחלה את פניו כי יחוס את דעתו אם טוב הדבר בעיניו , גם ייטיב נא ברעונו לשום עין פקוטה על הקונטרס הזה , הלא חכמתו רחבה מני ים , ולא אפונה כי יש לאל יד רוח בינתו לגלות פני הלוע הנסוכה על מקומות רבים בקרבנו , ולהפיץ אור על פני מחשכי קדמוניות האלה אשר להוד זיווס ויפעתם תאות נפש .

ידידו הסר למשמעתו הכו"ק פה לבוב

בחדש אלול שנת כס"ר

יעקב מענדל שי"ט

ספיטאל ספרוואלטר

Handwritten text at the bottom of the page, partially obscured by the stamp.

מכתב הרב הגאון האדיר ראש כל גאוני הדור אב"ד דפה ק"ק יע"א

לכבוד המופלג סגורן צניח הפסטיח פס לבנו

הגביר מוה' מענדיל שימץ ניי

ע"ד שאלחו כבר גליתי דעתי בשכר הימים, בעת החל להציב יד

ושם להגאונים האדירים זללה"ה וגדפם ע"פ הקונטרס,

וכעת אשר הוסיף שנית ידו מי ומי מהאנשים אשר קר התורה וגאונים

וחסידיה ירו חלי האהבה בקרב לבבם, אשר לא יודה על מעשי ידיו

לחשוב להם רוח חיה, אשר עוד חיים וקיימים הם לעולם, וחופשי

התורה ידעו כי היו ויהיו למאורות לבית ישראל עד נלח, וכבר אמרו

חז"ל הלדיקים דבריהם הם זכרונם, אולי יערה רוח הבורא גם עלינו

להיות מהאויש לשמם וזכרם תאות נפש. גם דעתי נוטה להעתיק אות

באות מ"ש בה' נחלת יעקב תולדות אבינו זקינו רועינו רועה ישראל

הח"ל זלה"ה. ואני מבקש מאחב"י אשר גם המה יקחו מנת וחלק בזה

להביא הקונטרס הלז לאולרות ביתם, למען יהי לתועלת להדפיס

היותר מהגאונים הלדיקים נוחי נפש הקדושים אשר בדרך, וההכנסה

וההולאה הכל מצית הפסטיח פה לבנו, ובכסף מלא יקנו להביא ברכה

לחוד ביתם, וחכות הלדיקים יעמוד לימים להזכר בזכרון טוב עת

משוך השופר, כל לדקותם תזכרנה להליך טוב בעדינו, כעתירת נפש

הלעיר יוסף שאול הרוי נאמדהנזאהן

פאבר"ק לבנו והנליל

הערה

הערה

הערה

מבוא

לדבר החכם היקר המליץ המפואר ודובר צחות מו"ה אברהם
מנחם מענדיל מאהר — בו דעיר חן ברוח בינתו
ותפארת מליצתו פאר וינפי מלאכת הקודש הלז .

י"ג י"ט ת"ת

לבר גוי וממלכה אשר בארץ, דברי הימים וקורותיהם כחובדים
על הלוחות, בכל דור ודור ספרים לפתחים ואנשי לב יחוקו
עלי גליון כל המולאות, אם לשבט אם לחסד, דבר ריב ומלחמה,
דבר שלום ומרגוע, דבר לחם בשער, דבר שלום השקט, זה דרכם
למו מיום החלו בני אנוש לאחוז עט כופר בדיהם, וממנו לא יחלנו
גם הבאים אחריהם. אולם אנהנו העם בחר ה' לנחלה לו, כאשר
נפלינו בכל דרכינו ותהלוכותינו מיתר גויי האדמה, כן גם בזה מלאומי
החבל נבדלנו ונתיב אחר לנו, אין אומה ואין דברים, כי אם הדורות
לכדם בעלם חומס נלכדים לפנינו כיום הולדם, שנות קדם חיים וקיימים
לנגד עינינו, וכרוזא קורא בקול: ראה וחסה! ואתם הלא חסאלוני
אלה איפא הם? אף אני אשיב אמרים לכם, ראו והתפלאו, בואו
אחי למקום שם קבר והביטו, מה הליון הלו? מנוחת עיר וקדיש אשר
האירה הארץ מכבודו. מה המלכה הזאת? משכן גאון יעקב אשר
הופיע פני חבל בתכמתו. ומה הגל הזה, נוה שאנן לאדיר בחכמים
אשר קרנים מידו לכל שוחרי חושים. כאלה וכאלה אהלי יעקב נטועים
על פני הככר, איש איש שפחותיו דובבות בקבר ודבר אנקים חיים
בפיו, כזאת וכזאת עשיתי על פני חבל ארצה. קברי הקדושים אשר
בארץ המה ולוחות האבן אשר עליהם, הם דברי הימים לזרע יעקב,
כולם קדש קדשים בלי כל היג זר וחול, לא ברעש לא ברעם ולא
בסופה, לא תפארת גבורי כח עוודרי מערכה, לא תהלת מניפי חרב
על שדה קטל, לא הוד לוכדי ארצות, ולא גדולת רודה עמים, אך
קול דממה דקה, כבוד לוחמי מלחמתה של הורה, והדר גאון משרתי
אל עליון ונורא, רוממות עוקרי הרים וטוחנים זה בזה בסברא,
וקדושת הוגי דת שדי בנפש חמה וברה, לשון הזהב והאלהות לברכת
עולמים, הנלכדים על המשמרת הנשאים והרמים, אלירי ההורה האלה
הם נפש האומה וחיי רוחה, המה פני הדור, באורם נראה אור,
הם השרים והשליטים, הם המגינים והרוגים, הם המושלים והמלכים,
מאן מלכי רבנן. שמוחם וזכרם החלוצים בצור, הם חומס תכנית
כל קורות ישורן, ובס עוז לור ישראל וקדושו.

ולזה הטיבו הראשונים אשר קראו לחזר מות בשם **בית החיים**
כי היכל הקדש הוא לכל איש חי רב פעלים, התמימי' הסוכנים

מבוא

בללו, חיים לעדי עד הם, ורוחם מתהלכת בחוכנו עד בלתי שמים.
והאבן אשר לראש קבר צפי חכמינו ז"ל הואר נפש לו (בונה לו נפש
על קברו, שקנים פ"ב) כי לא גזיח, לא מעשה ידי ח"ש אנחנו רואים,
אך נפש טהורה בת שמים, אשר הכירה מחללות חומר ושמלות הגויה
מעליה, הנפש לכה בעלם חומה ערוכה לנגד עינינו, ונוגה זרחה
יאיר לנו כאור שבעת הימים.

ומה יקרו ע"ז דברי רבוחינו, גדולים לדיקים במיההם יוחר
מבחייהם (חונין ז' ב') כי כל עוד הם בחיים חיייהם, לא
ימלט אשר נא יועם אורם מעט על דבר מקנאים ואויבי חנם, ואף
במשה איש האלקים דברו כרה ומוליאי דבה שמו אה כבודו לשמלה,
אולם אחרי שבה נפסם השמימה, וגם שנאה גם קנאה כבר אבדה,
יגיה זיו יפעחם בעלם טהרתו, וכל נולרי הורה לאור בינחם יהלכו,
כל בני הצל יכירו וידעו יקר תפארת גדונחם, וכבוד ועוז בלי מלרים
ינחלו.

מלדיקי הרבים ככבים לעולם ועד. בעוד אופל כסה
ארץ וערפל לאומים, וכל עמי חלד עבדו אלילי עץ ואבן, לכב זרע
יעקב על גפי מרומי הצל, ובקול הולב להכות אש זה נהן אומר רב
כי אך אל אחד בשמים ובארץ, ואף לפניו יכרעו כל יורדי עפר,
ומאז ועד עתה, העודה הגוי הקדוש הזה ומטרת חפלו להפיץ זרע
אמת על פני חלמי לב האדם וערוגות נפש אנוש, כהן אל עליון
הוא לקרוא בשם ה' ולהפוך לבב כל העמים לעבדו שכם אחד. הגוי
כולו, הליכו בקדש וכל מעלדיו אמונה, ובדקיע אשר על ראשו ככבי
אור מזהירים, הם דורשי דור דור וחכמיו, המאירים לארץ ולדרים,
ובקרני שביב אשם יאירו פני מחשכים לאמר, זה הדרך לכו בה.
מלדיקי הרבים האלה, זהר נלח לנו, זהר לא יכבה עדי עד, ככבי
אור הם, שגשי הוד מפיקים נגה, וקרנים מידם לכל בני אל חי עד
פאתי ארץ וים רחוקים.

כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו

ליוני קברות הגאונים, מועדי אל בארץ המה, משכנות שדי באדמה,
אבניהם בכהם אופיר לא יכולאו, ועפרם כל הון לא יערכנו.
אבני קדש כאלה, כבירים אין חקר לנו בבית העולם הישן אשר
בעירנו זאת, הן יש ויש שארית גאוני ישראל בקבלות המפוארות
כוורמייזא, פראג, ווינא, קראקא ודומיהן, ולכל אחת מנה אחת
אפים בצרכה הזאת בקרבה, אולם עדה לבוב עלהה על כולנה, ועשר
ידות לה בגאונים וקדושים אשר כלו כל שנות חייכם להגדיל הורה

מבוא

ולהאדירה, והשליכו נפשותיהם מנגד ביום ועם צעבור קדושת ה' ודתו, כולם יחד נודעים בשער, וזכרם לא יסוף עד אחרית הימים.

ודבר

נפלא הוא, כי באבני נזר המתנוססות על אדמת קדש הזאת, תואר שר התורה רב ועלום הוא מאלד, והכנוי הזה רם ונשא מאלד גם בימינו אלה אשר פרו וישראלו תארי הכבוד עד מאלד וכל הרולה ליטול את השם יבא ויטול, ואף כי בימים הראשונים אשר שקלו כל תואר בפלם, והאיש אשר האלילו לו דבר תהלה ושבח הוא הקדוש, וזה לעד נאמן, כי הגדולים הלפונים בזית החיים הלזה כולם יחד נקובי ראשית גוי קדוש, ולהם כל תמדת ישראל.

לזאת התעודת אדם יקר מפז, הרב הגביר מוה' יעקב

מענדריק שיטץ נ"ו, הוא

האיש אשר ברוח נדיבה עבדתי הקדש על שמו, נלכ כארי על משמרת העדה בראש בית החולים בלי כל שכר וגמול, ואף אם מפונק מגוער ורפה כח הוא, יבלה לילות כימים לעזרה אחיו המדוכאים על ערש דוי, ישלם ה' משכורתו. האיש היקר הזה אור את חילו להעלות אה שמות כל הגדולים האלזרים פה אהנו עלי ספר, והרב הגדול ננא מלא ספרי חריף ובקי מוה' גבריאל סוהסטאנור נ"ו קם ליטע לו, כי לא נח ולא שקט עד אשר הוליא המלכות הישנות מתחתיות אדמה, והרבה עמל אין חקר להעתיק הדברים אשר עליהן ולסדרם במערכת נאה וישרה, כאשר הם למראה עינינו עתה, ועלת מרן הגאון מאור הגולה, לו דומי' תהלה, רבינו יוסף שאול הלוי נ"ו אב"ד דפה ק"ק, היא תמכתהו, ובעיני הפקוחה הביט למען יבא כל דבר על מכונו, ולבל יתערב כל זר בו.

לדבר

הזה נעלוז ונגיל אהנו המחלכים על פני האדמה, וישישו נפשות הלדיקים הלרורות בחביון שדי ברמה, ועינינו לופיות לכל אחינו מקרוב ומרחוק כי יתמכו הפעולה היקרה הזאת במשאת כפס, למען יוכל הרב הגביר המ"ל לבלע את אשר החל, כי עוד מלאכה רבה לפניו, ויהי נועם ה' עליו ומעשה ידיו יכוון, כחפץ כל אוהב עמו ונחלתו ובחוכם גם אני

אברהם מענדריק מאהר

לנבז בוק אלול ט"ח כ"ח

ציוני

הקברות ומלכות אבן אשר עליהם גדולים ונכבדים הם מאל
ביהודה מני אז : וחכמינו ז"ל אמרו על זה במחק נשונם ,
רמוז לציון קברות מן התורה מניין , ש"י וראה עלם אדם ובנה אללו
ציון (מ"ק ה') : והאלם הגדול ר' בנאה הוה מליין מערסא (ב"ב כ"ח
א'), ואף חס שס הכונה בשביל עומאת כהנים , המצרה אחת היא
להליב יד ושס למנחת הגדולים , אשר דבריהם נר לרגלינו ואור
לנתיבתנו , כי רק הם סגולת העם הקדוש והם תפארת ישראל :

ואחרי

רואי את מספר גאוני יעקב בעדתי זאת מימי קדם קדמתה
כי רב הוא , ולחלר מות אשר לנו פה יתר שאת בזה על
כל עיר וקהל בכל נפולות יהודא , לזאת קמתי זה איזה שנים וכליתי
עדן ועלנים לגלות מטמוני מסחרים , הם המלכות אשר כבר נסקעו
במולות נסיה ועין לא שפתס עוד מרוב שעלי עפר ורגבי אדמה אשר
כסה הזמן עליהם , וכאשר נגלה פני הלוט מעליהם הרבתי עמל ויגיע
לקרוא הדברים החרותים בם : והרב הגדול החריף גמיר וסביר מוהר"ר
יעקב יוטעם נ"י העושה בחסדו לרבי הכבוד שלא ע"מ לקבל
פרס , ה' בעזרי וזרועו הושיעה לי בעבודת הקדש הכבדה הזאת , וינא
מלפני קונטרס קטן בשם זכרון לדיקיס , אך מסבות שונות לא
יכונתי עשות יותר והמלאכה נעצרה , עד אשר נחן ה' רוח בלב האיש
הנכבד הרב הגביר מוה' מענדיל שיטן נ"י פקיד נגיד על בית
הקוליס פה , ויגור אומר להקיץ ישי אדמת עפר לחיי עולם ולתת לכסף
מונא ככל די האורך , ובמלותו שנסתי את מחני לבדי ואין איש עמדי .
(כי הרב הגדול מהר"י יוטעם הנ"ל עבודת הקודש אחרת על שכמו
כעת , הוא בנין החומה לבית החיים הקדש) , והרבתי לחשוף שפוני
טמוני קדש , ככל אשר עניכס החוניה במחברת הזאת אשר לפניכם ,
ועוד ידי נטויה להוסיף כהנה וכהנה כי עוד רבים אחנו ובמהפרס
עלתו למעלה ראש , והמלאכה לא ליום ולא לקדש ולא לחקופה , כי פעמים
רבות יעבור חדש ימים על מלכה אחת , עד אשר אבא על היסוד
זה , ואוכל קרוא כל הכהוב בקרבה , ובמלות ה' דרתי , אבא עד
מהרה ואשתחווה שנית לפניכם במתה טהורה כזאת , וככה אעשה
כפעם בפעם , עד אשר יהיו כל ציוני גאוני העיר הזאת ערוכים
ושמורים אחכס לזכר עולם .
ואני תפלה , ה' יגמר בעדי , מעשה ידי אל ירף .
לכוב נמדם כשטי סנח כח"ר

גבריאאל

בהגאון החריף הגדול קדוש ה'
מוהר"ר נפתלי הירץ זולקלנה"ה :

מצבת קודש

עליון בן כבוד החסיד מוהר"ר אשר הכהן זצ"ל אשר הרביץ והגדיל תורה בישראל ימים רבים ריש מתיבתא ואב"ד בק"ק לבוב בתוך לעמברוג העיר ושם מנוחתו כבוד ז"ך ימים לחודש תשרי וסימנך כב"ה נר ישראל בגי' ז"ך שנת ש"ץ לפ"ק עולה מנין שמ"ן בגי' ועליו נאמר שמ"ן זית ז"ך נפטר בשם טוב שם משמן טוב . תנצב"ה יע"ט ש"א :

(י) מנוחת הגאון הגדול מוהר"ר אברהם שרענציל זצלה"ה בעל איתן האזרחי , תלמיד טובהק לרבינו הגאון בעל הסמ"ע : (א)

(נדאם סמנא) לפרט ויאבד"ה"ם ז"ק"ן ב"א , ב"י"ם מפולש לחיי עולם הבא , חיי סיון הגזירה עליו שבה . עלתה נשמתו למקור

(א) העתק ספנקס של בהכ"נ חקטנה דתו"ה הנקרא אלט נייא .

פטירת הגאון מהר"א כ"ץ הי' ביום ד' חיי סיון ויאב"ר"ה"ם ז"ק"ן לפ"ק

אר מלא רחמים וכו' לנשמת הלדיק שומר אמונה

המוכתר בארבעה כתרים וביחוד כתר כהונה . רוממות זרה

זיו קלסתר פניו כאור הלבנה , פנים מאירות בתורת ה' ובהוראות

מופלאות כאור שושנה , ולא פסקה ישיבה מביתו יותר מארבעים ושנים

שנה , פיזר ונתן וסיפק מהונו תלמידים בתנינה , הי' הי' שר וגדול בישראל

לאב ולפטרון נחמנה , אהוב למעלה ונחמד למטה שפט את ישראל באומן

אמונה , ובזה היה עוטר כתרים לאלקי מעונה . מעלה עלה לישיבה

רמה השמימה , שמה שכרו גנוז לחעלומה . ענוות וגדולתו לעין כל

מפורסמה . מספד מר יקוננו על פטירתו זכהימה : כל הימים נחחסד

עם הכל כל שניו , בצדק היה מהלך לפניו , תמים ושלם בכל עניניו , מתלמידיו

של אברהם הי' חסיד הי' עניו , הי' אחד מששה ושלישים לדיקים

בני עליו . גדול הענה ורב העלילה , רבים נהנים ממנו עלה ותושיה

שמן תורק שמו בכל הארצות מפורסמת וגלויה . הלל הוא אשר העמיד

תלמידים רבים הרבה מחודדים הלכו לאורו בפאר דבורו האלוף הגאון

המרום מורינו הרב ר' אברהם בן מורינו הרב ר' ישראל יתיאל

הכהן ראש גולת אריאל הי' גבאי לזקה מרא דארעא ישראל רב

פעלים מקבליאל . לזקה ה' עשה ומשפטיו עם ישראל , עלתה נשמתו

למרום למקום שרשה ומקודה בגזירת ח"י לחודש השלישי שבו נחנה

התורה . ו"א"ב"ר"ה"ם ז"ק"ן בא בצפוני חדרי סתרי התורה השלים

נפשו בביאוריו ובחיידושו הוראתיו ופירושו אשר עדיין לא זכינו לאורה

עליו ספרו כעל שריפת בית אלהינו האולם והבירה בזכות זה תהא

נפשו צרורה בצרור החיים כו' עם שאר לדיקים וינוח על משכבו

לעולמים כו' ויאיר לעולם דרכי סדרי נתיבו אמן :

למקור מחצבה , הוא הגאון הכהן הגדול מוהר"ר אברהם במוהר"ר ישראל
 יהואל כהנא רבא , נשיא ונבאי דארץ ישראל ווי חסרת ארעא
 דישראל גברא רבא , הה ליום כי בא , היום ההוא חושך , השמש
 בצהרים כי בא , העמיד תלמידים הרבה , ולא חסדוהו כדמסיק תעלה
 מבי כרבא , הרבה בישיבה , ארבעה וחמשה שנים בהוויות דאבוי
 ורבא , הי עניו הי חסיד כהלל , בוכות זה תנצב"ה .

(ח) נוסחת מצבת הגאון מוהי אליהו אב"ד דפה

ויהי בה"עלות הי את א"ל"ה"ו ב"ס"ע"רה" לפ"ק

הוסר המצנפת והורם זועטרה החסיד הגאון הגדול בוצינא קדישא
 דנהורא , ר"מ ואב"ד דק"ק לבוב המעוטרה , מוהי רבינו ר' אליהו בן
 הראש המנהיג הרב ר' אברהם קאלמנקש זצ"ל בקרבתו לפני ארון
 האלהים לדרשה ולבארה פרשת צפור המשתלח ביום טהרה ויהי הלך
 ודיבר חידושי התורה והנה רכב אש זו מקרא משנה גמרא וסתרי
 תורה , יצאה נשמתו בקדושה ובטהרה מתוך דברי תורה יום ב' ט' ניסן
 שצ"ו יום הקבורה , חיבר ספר אדרת א"הו לא הספיק לגומרה , ולא זכינן
 להשתמש לאורה , וירם אדרת א"הו אשר נפלה ונעדרה , פנה זיוה הודה
 והדרה , הרביץ תורה והעמיד תלמידים הרבה וישכב עם אבותיו ויקבר
 במקום קבר אביו ולא ידע איש קבורתו היום הוה תנצב"ה :

(מעבר סעני) ויד הי היתה אל אליהו בשבת ויגוע וימת ביום א'
 ויאסף אל עמיו ביום ב' ט' ניסן שצ"ו לפ"ק

(י) מנוחת ונוסחת מצבת הרב הגאון מוהי יעקב יוסף אברהם
 האב"ד דפה . ס

פה בעיי הר העברים , נשמע נהי ויליל בכי תמרורים , איך
 נפל

ס) סעמק מנסקס ציט"נ סקטנס דח"ס) פטירת הגאון ר' אברהם אשכנזי
 קאצנעלן פונין

אר מלא כו' נשמח גאונינו עווינו עלינו רבינו ומורינו ומאורינו
 חפארתינו ומופת דורינו מורינו הרב ר' יוסף יעקב אברהם
 בן הקבר ר' יואל לקח ה' עשה ומשפטיו עם ישראל זה ארבעים
 וארבעה שנים שנהג נשיאותו ברמים ובחוכם עשרים ושלושה שנים הי'
 פה לבוב ראש ישיבה ואב לחכמים פה מפיך מרגלין ולשון לימודים
 והי' חריף הגדול ובדרכי קידודים אשר תלמידיו ילאו עדרי עדרים
 ורבינים גדולים המאירים לארץ ולדרים מהלמידיו של הילל אי' חסיד אי'
 עניו אהב שלום ורדף שלום בכל עניו וחיי' עד אחר מהפר שנות
 קיי"ס חיי נפשו לרורה ברור החיים כו' יבא שלום הולך נוח"ו על
 משכ"בוקו ינוח בכבוד על מנוחתו ואמרו אמן :

מצבת קודש

נפל אביר הגבורים גבור וראש המורים גלי נטמורים קלים וחמורים
כמפי הגבורה החכם החסיד השלם בוצינא קדישא מופת הדור הגאון
המרום כמהוריר יעקב יוסף אברהם בן הריר יואל מבית קאצנעלפויגן
אשכנזי אשר הי' ר"ג ור"ט ואב"ד מורה צדק שלש ועשרים שנה
פה ק"ק לכוב בתוך קהל עדת נבונים , ובכל קהלות שבנליל . ופה
נתבקש בישיבה של מעלה ביום ה' וי' אייר שצ"ז לפ"ק , נתעלה
וגעלה . כאחד מבני העלייה שיאספו אליו כל העדרים ותופשי ישיבות
ופורשי ממורים וברוב חריפתו ובקיאתו ירד וצלל בעמקי ים התלמוד
והעלה מרגליו וספריו בכל שיתא סדרים ובאור תורתו הזריח
לתלמידים הנבחרים ומצודתו היתה פרושה בכל הרי העברים ולפי
גדולתו ענותנותו כל ימי דמותו . אשרי הדור שראו כמותו ויגוע

ויאסף אברהם זקן ושבע ימים תנצביה .
מנוחת הרב הגאון מו' שלמה מבית לוי אב"ד דפה

במעלי שבתא . פמוך להכנסת כלה ד"ו השון נשמי"ה לפ"ק
נהפך השמחה לתונה . מלאכי שלום מר יבכיון על כי נלקח ארון
האלהים הגאון הגדול מופת הדור בוצינא קדישא פטיש החזק ע"ה
הגאון המרום ר"מ ור"ג ואב"ד דפה מוה' שלמה בהר"ר יצחק אברהם
איש מבית לוי . נתבקש בישיבה של מעלה עליונים ששו ותחתונים
בכו על אשר סר צילם מעליהם כי הי' זקן ויושב בישיבה בקהלות
גדולות ומדוללות ארבעים שנה והעמיד תלמידים ותיקים . אשר רבים
מהם תופשי ישיבות ותרב חכמת שלמה מכל בני קדם . והוא שפט
את ישראל בצדק ובמשפט . והיה מופלג בחסידות ובמדות המודות
וכל מעשיו היו לשם שמים . אשרי לו . ויגוע ויאסף אל עמיו זקן
ושבע ימים מנוחתו כבוד תנצביה

יד' ויצחק ב"א בא"ר לחיי רב פעלים איש ח"י גי ט"ז כסליו שצ"ט
הוא הגאון הגדול פרצידיא דנבט ראש ישראל מו"ה יצחק במ"ה
יעקב מק"ק פראשטין חריף ובקי משנתו קב ונקי . אברך חכם כיומי
עתיקי . סיני ועוקד הרים . זכותו יעמוד לדור דורים תנצביה :

טו' גברו אראלים על המצוקים וארון האלקים נלקחה ה"ה הגאון
החסיד הקדוש מו"ה זאב בהגאון הגדול מהר"ר משה מרדכי הכהן
שהלך לעולמו ביום ז' ה' מרחשוון שצ"ט לפ"ק ונקבר ביום א' ונסתם
הגולל זאב יטרף את עצומים יחלק שלל והוא חטא הרבים נשא
ולפושעים הפגיע ויתפלל הגרו שקים וספרו בכי ישימון הלילו הוא
קבע עתים לתורה יומם ולילה הלהן הגדול שמן בשחת קודש על
ראשו יוצק . ובלל דיין שהציל עני מעושק . בזכות זה תנצביה :

מנוחת

מצבת קודש

ז

מנוחת הגאון מאור הגולה הקדוש מוהר"ר משולם ולצבורג
אשכנזי וצללה"ה אב"ד דפ"ה לבוב והגליל .

הן צדיק בארץ מישראלים בשמיני לחודש השני בשנה קש"ה
גברו ארואלים את המצוקים ונלקח ארון הקודש . עין משפט . הוא
איש קדוש אדונינו מורינו ורבינו הקדוש החסיד התם והישר הצדיק
המושלים ראש הגולה הגאון מוהר"ר משולם במוהר"ר אברהם ולצבורג
אשכנזי . אשר הי' ר"מ ואב"ד מורה צדק בק"ק לבוב אי' הסוד אי'
עניו . מתלמידי של אברהם אבינו חכמה וישיבה הרבה והעמיד
תלמידים הרבה . הוקר ות"ק מ"שלי"ם הרבה . ומשפטיו עם ישראל
ועשה . עשה אונים לרת מאורשה . שלא יבואו ליגע לא בנופה
בשרשה . הדריך את עמו מאיסור לאפשרשא . ככתוב בספר תורת משה
לכן מיתתו מכפר כדם הפך יבוא שלום . ינוח על משכבותיו בשלום
תנצב"ה אמן :

(יודי כרז כהר"ק סמופלב מוסי לורי זלז וולף סאלס כ"י סעירני טכנאן כזס
מונא כסו"ס סני יכוסע כמ"י כנידון ענוכס יסד עס כנאון כפל סו"ס ככס ידו עמס)

יום אי' ט"ז תשרי ת"ה לפ"ק . עליונים ששו בשמחה . ותחתונים
בכו בחג "הסוכות" אחזו עליונים א"ה ולוחות נבוב כשנתקבל לראש
ישיבה בלבוב תיכף נתבקש בישיבה למעלה בסערות השמים עלה .
הוא הגאון מוה"י אברהם בן כבוד הגאון מוה"י מאיר שיחי יגע בתורה
כרי' בוי' ותלמיד ותיק וכימין עתיק נפטר רך בשנים בחכמה אב הי'
רוכב על כמתי עב במרכבת המשנה וגמרא . ברוויית אביו ורבא
גהרין לי' שבילי דשמי' אפי' זוטרי ואפי' רברביא . העמיד תלמידים
דבים ת"ח שלום בעולם מרבים כל הנפש אשר עשה בחורים ונערים
תנצב"ה :

(נראס סולנס) מראשי קלני אומרת והתורה שק' חונרת כשבר לוחות
דברות אשר בשבורת הגאון מוה"י אברהם אבד"ק באר
בהגאון כו' :

ליל ב' ק"ט גיסן ת"ה הלך איש מבית לוי האלוף הגאון
הגדול מוה"י יוחנן במו"ה אהרן הלוי אשר כל ימיו הרביץ חורה
והעמיד תלמידים הרבה ותפס בכמה מקומות ישיבות מניוסא לא
פסיק פומי' בזכות זה תנצב"ה

ועצא שם דוד בכל הארץ הגודר גדר גודרו ועמד בפרץ ועלה
השמים שנת ולא שקיט ארץ הוא הגאון הגדול ריש מתיבתא מתלמידי
הלל מוה"י דוד בן הרב הרסיד מוה"י אהרן שלום סגן לוי' וצללה"ה אי"ך
כסליו

מצבת קודש

בסליו ת"ט לפ"ק ביום ד' הוא אבל בכי גדול ומר עשה משפט וצדקה
לישראל תנצב"ה

כ) יום ד' ח' שבת ת"ט לפ"ק. נפטר ונטמן צנצנת המן ה"ה הרב
המדי"ג הראש המנהיג הקהילה והמדינה מו"ה אברהם בן מוהר"ר
מרדכי מבעלי תריסין במשנה ובגמרא, עוף הפורה נשרף בהבל
פיו כבמדורה יצתה נשמתו בקדושה ובטהרה לאל נורא עלילה ראוי
להעיר עליו קינה וללה, נתבקש לשיבה של מעלה, יום ולילה
לא פסק פומי מתורה הוא מורה הוא יורה מוציא ספיקות לאורה
נהג נשיאותו ברטה בדרך ישרה במצות ד' ברה תנצב"ה

כא) מנוחת הגאון הגדול מו"ה אברהם וצוקללה"ה היילפרין אשכנזי
שהי אב"ד דפה לבוב.

כב) לפרט הי"נה א"ך ח"ש"ך מאור גדול נחשך בן
שבעים ואחד בירח שבת נכחד ב"ט לחדש נגנו ארון
הקודש פה מצאה קן הגאון הגדול מו"ה אברהם זקן שלם בכל מדות
ב תורה וענוה וחסידות לבש צדקה כשריון חיבר אהבת ציון שהי
אב"ד דפה לבוב בן החסיד השלם צדיק יסוד עולם מו"ה משה אשכנזי
היילפרין בעל זכרון משה מנוהתו בארץ הקדושה זכותם יעמוד לנו
ולכל ישראל אמן תנצב"ה :

כג) מנוחת הגאון החסיד מוהר"ר צבי הירש וצוקללה"ה שהי
אב"ד דפה לבוב והגליל א

הציבי לך ציונים, שימי לך מספר תמרוים וי טיבית לפ"ק
מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק טביא דבי עילאי ונתבקש
בישיבה של מעלה טוביני דחכימי הגאון החסיד ר"מ ואב"ד דפה
לבוב מו"ה צבי הירש בן החסיד מו"ה אהרן שלום ס"ל תפס ישיבות
בכמה קהלות והעמיד תלמידים הרבה עשה סיג לתורה, למד ושנה
באישון כמו באורה יצאת נשמתו בקדושה ובטהרה בזכות זה תנצב"ה :

א) לנשמת הקדוש והחסיד ארי שבחורה מוליא מפיו מלפני
מסתרי התורה ה"ה מו"ה דוד זמוס' אהרן שלום הלוי
הי' חכם וגדול בקדרי התורה ועדיף מנביא אי' חסיד אי' עניו
אוהב שלום ורודף שלום בכל עניניו ולמד תורה בבית המקדש מעט
עם תלמידי וחביריו ותפילתו הי' מעולה בכל רמ"ח אבריו ולכן כו' .
אז כו' לנשמת הקדוש והטהור פניו כצדק בהורה מאיר הגאון מופת
זרינו והאיר עינינו יומם ולילה בתורת אל עוסק מורינו הרב ר'
לבי הירש בן מו"ה אהרן שלום הלוי הרבין תורה כלים ולביא והסת
ישיבות בכמה מקומות קהילות מהוללות ללמוד וללמד עם תלמידים
ימים וילות ילכן כו'

מצבת קודש

ח

(נב) מנוחת הגאון הגדול מאור הגדול מו"ה יוסף זצ"ללה"ה חתן הגאון מאור הגולה מהר"ם מלובלין אב"ד דפה לבוב והגליל .

(נרלס סעלנס) ביום ב' לא נאמר כי טוב להרש תשרי תי"ב לפ"ק :

(נמלנס) נצחו אראלים את המצוקים ונגנו ארון האלהים הוא הגאון הגדול מו"ה יוסף במה"רר אליקים בק"ק לבוב חוץ לעיר היי אב"ד במשפטים ישרים וצדיקים וראש ישיבה לעם גדול ורב ורם בענקים , הרביץ תורה באמרות מהורות שבצתים מווקקים , ערבים לשומעיהם ושמחים בהם כנתינתם מסיני בקולות וברקים , צלל במים אדירים זכים ומתוקים , כולו מחמדים וכולו מסתקים , ונקבר פה לבוב בקולי קולות חוקים , ברחובות ובשווקים , יהי רצון שתכפר מיתתו להנאנחים ונאנקים תנצב"ה :

(נד) מבוכה וצרה , בו נלקה האורה בפ"י כי לקח איו"תיו אלקים ליצירה , יצאת במהרה נשמתו אלוקי פאר ראש ישראל , אב"ד ומנהיג הקהלה והמדינה אבן בוחן ואבן פינה ווי קברניטא דספינה פה מסיק מרגליות רב תכונה , ראש גולת אריאל גבאי צדקה ומרא דארעא דישראל יד"ו פתוחה לעניים אוכלי לחמו , נודע בשערים שמו תורק שמו מורינז ורבינו הרב הגאון רבי אשרים פישל בן מו"ה צבי , חכם עדיף . מנביא

פיור נתן לאביונים , בצדקה וגמ"חם ושאר מעשים טובים . כספיר ויהלום , בגופו ובנפש , במרומים , שמה מעשיו הנעימים יעלו כריח גיחוח וכקטורת הסמים , להסתירו בסתר כנפיו לעולמים (סול סי סמן סגאון ע"סרל עקראקא)

(נס) אבן שלמה של שלמה נבנה אצלו ציון לגאון וחרף ובקי ורב העיון נפטר בשם טוב והלך לעולם הנקיון היש מהר כקיקיון ולא נמצא חובין ועווין האלוף הגאון החסיד מו"ה שלמה זלמן בן מוה"ר"ר שמואל כ"ץ שמת ביום וי"ו ב' חשוון תי"ג לפ"ק אשר תמיד לדבר מצוה היי רץ ולתלמידים היי יקר משז הרון תנצב"ה :

(נו) מנוחת הגאון מו"ה מאיר ז"ק אב"ד דפה

הן אראלים צעקו חוצה על גודל הפרצה ביום אשר היו"קב"ע" מ"או"ר"ה" הוא ד' ק' כסליו תי"ד ליצירה , נפלה ממנו נזר ועטרה שר הבירה המאיר כאספקלריא המאירה אשר הרביץ תורה בישראל והעמיד תלמידים הרבה והדריכם בדרכי אל איש חי רב פעלים מקבציל ראש גולת אריאל מורינז ורבינו ע"ה פ"ה נר ישראל הוא הרב דפה ק"ק לבוב עיר ואם בישראל המופלג בחכמה ובחסידות אליו היו נגלו כל רז וסודות כדניאל איש חמדות ר"מ ואב"ד הגאון מו"ה מאיר בה"רר

המנוחה קודש ביום ח' חשוון תש"ח (א"ת ע"ת)

המנוחה קודש ביום ח' חשוון תש"ח (א"ת ע"ת)

תש"ח

מצבת קודש

בה'רר אברהם אשר נתבקש בישיבה לשמים זקן ושבע ימים ושכך
לנו חיים צדקתו עומדת לבני בניו אשר פרש ידו לאבינוים צדקתו
כהררי אל ובזכות זה תנצב'ה

(כז) יום ד'ו שבט שנת תכ"ו לפ"ק

נממן הגאון הגדול מאור הגולה הרב הגדול בעל שורי זהב אב"ד ור"מ
ד"ק לכוב והגליל מורינו ורבינו מו"ה דוד בן מוהר"ר שמואל הלוי
מחבר חיבור ברור תורתו הניח לדור דור על כל הפוסקים וארבע שורים
עודנו בחייו כמותו פסוקה הלכה שלימה וכה תנצב'ה :

(כח) יום ד' ט' אדר תל"ג גפטר לעולמו צדיק איש חיים
אשר פה ממון ותפס ישיבות בכמה מקומות ובפרט בעיר ואם בישראל
ק"ק קאלימייא הוא ה"י הרב הגאון מוה"רר חיים בהגאון מוהר"ר יהושע
אבד"ק קראקא בזכות זה תנצב'ה .

(כט) את רבי מבקשים עליונים הרך בשנים וה"י גאון ומפולפל הריף
ובקי מאוד בפוסקים חדשים גם ישנים ראש שלשלת היוחסין מגאוני
ארץ הרב המאור הגדול המפורסם מו"ה נתן נטע ר"מ דפה בהגאון
הגדול מו"ה יקותיאל זלמן בן בנו של הגאון גדול מו"ה שלמה הלוי
אשר ה"י אב"ד דפה ויום שמת רבי נצחו אראלים את המצוקים בניצוח
ושיר ליום שבת קודש ו' שבט תל"ו לפ"ק תנצב'ה

(ל) ומשה אל אלהים עלה ט' ימים לחדש סיון תמיד לפ"ק הוא
הרב הגאון הגדול מו"ה משה כמ"ה יוסף אב"ד ב"ק דובנא הגדולה
הרביץ תורה ודלה דלה והשקה כל בני דורו יהי מנוחתו כבוד עד
מתו כי יחיו חיים .

(לא) וימת יוסף י' ימים לחדש אדר שנת תמ"ה לפ"ק ויוסף הוא
השליט ומסביל בתורה . נפש יקרה ורוח טהורה . הוא הגאון הדרשן
הגדול מו"ה יוסף בן הגאון הרב מו"ה אברהם חיות וחיבר ספר הנחמד
הנקרא בן פורת יוסף בזכות זה תנצב'ה :

(לב) מנוחת הגאון הגדול מו"ה דוד לייזא אבד"ק אמשטרדם בעל
עיר מקלט ושאר חיבורים מנוחתו כבוד פה לבוב :

ויהי דוד בא עד הר"אש (לידות) שבחבורה עוסק הרים צנא
מלא ספרא . אספקלריא המאירה ה"ה הרב המאור הגאון נה ישראל
ע"ה פ"ה החסיד העניו מפורסם בישראל גדול שמו כבוד מוהר"ר דוד
בן מוהר"ר ארי' ליב אבד"ק אמשטרדם אשר האיר עיני בני ישראל
בכמה ספרים תנצב'ה :

(מענר סעני) הרב הגאון הגדול מו"ה דוד אב"ד ור"מ דק"ק אמשטרדם
יום ה' ד'ו חשוון ת"ג לפ"ק תנצב'ה :

(ג) ויצחק בא בוא לחי רואי מ' מרחשון הנ"ח לפ"ק ה"ה הרב הגאון הגדול המפורסם נר ישראל מו"ה יצחק אבד"ק פשעווארסק בהגאון המפורסם מו"ה אהרן אבד"ק הובניב זצ"ל תנצב"ה :

(ד) מנוחת הגאון הגדול מו"ה יהודא ליב אבד"ק לכוב .

בר"ה תנ"ז לפ"ק בעש"ק ספון וטמון פני עתיק יומין גאון עוזינו מחמד עינינו כתר תפארתינו ציץ נזר הקודש רבינו הקדוש ר' יהודא נשיאה אר"י רבי עילאה הפלאי עצה הגדיל תושי' נתבקש למתיבתא דרקיעי מורינו ורבינו המאור הגדול אב"ד ור"מ דק"ק לכוב תו"ה וחז"ל מו"ה יהודא ליב בן הרב מו"ה יעקב וצוקלה"ה יבא שלום ינוח על משכבו שלום תנצב"ה :

(ע) עיין בפנקס של בהכ"נ הקטנה אשר הגאון הזה הי' נקרא ר' ליב חסיד)

(ס) מנוחת הגאון הגדול רשכב"הג שר התורה מו"ה משה פנחס חריף זצלה"ה אב"ד דפה לכוב והגליל .

וימת שם משה ספרא רבא דישראל אור ליום כ"ו אלול תס"ב במוצאי שבת וילך משה רבינו ומורינו הגאון מאור הגולה מו"ה משה פנחס במוהר"ר ישראל חריף שהי' אב"ד ור"מ דק"ק לכוב והגליל וכל בית ישראל יבכו להאי שופרא דבלי בעפרא דקרא ותני ופייטני בכולא תלמודא ותוספתא וספרא בזכות זה תנצב"ה :

(ז) ויהי בערב שבת קודש ביום ז' שבט תס"ט לפ"ט נפטר ונקבר פה איש צדיק וחסיד קדוש יאמר לו האלוף הגאון מו"ה בנימן וואלף במו"ה יהודא קלמניקש אשר ישב בשקו ובתעניתו משבת לשבת בבית המדרש לא פסק פומי מגירסא וצדקתו אשר עשה אין חקר הוא בזכות זה תנצב"ה :

(ח) מנוחת הגאון מאור הגולה שר התורה מו"ה נפתלי הירץ אשכנזי הנקרא רבי ר' הירץ זצ"ל שהי' אב"ד דפה לכוב .

פה נננו ארון הקודש אשר הי' מלא ונדוש בתורת ד' ובמצוותיו לא הניח כלום מספר התורה שלא נמרה ה"ה הגאון הגדול החסיד אדונינו מורינו ורבינו מו"ה הרר נפתלי הירץ בן מו"ה ישראל חתן ה"ה הגאון הגדול מו"ה משה חריף שהי' אב"ד ומורה צדק בק"ק לכוב והגליל וראשון לגוברי הקודש כר' פנחס בן יאיר נתבקש בישיבה של מעלה בשבת קדש הי' מרחשוון תע"ב לפ"ק תנצב"ה :

(ט) וימת שמואל ביום שבת קודש ד' אב תע"ב לפ"ק הגאון הגדול הרב המגיד וריש מתיבתא דבהמ"ד דחוץ לעיר מו"ה שמואל במו"ה חיים נאה דורש ונאה מקיים הורה בישראל חוקים ישרים ומתוקים וכזכות זה תהא נפשו צרורה בצרור החיים .

מצבת קודש

ביום א' ד'ר סיון תע"ז לפ"ק

(ט)

חשכה מאור עיני הגולה ה"ה התורני האלוף הגדול המופלא
ומופלג החריף ובקי ראש הגולה ומנהיג מדינה שר התורה מ"ה פנחס
יקותיאל לאויל בהרב הגדול מ"ה אברהם סג"ל תהא נשמתו צרורה
בצרור החיים .

(ע) יום מבוכה ובכי על אל כי רחק ממנו מנחם מאור הגולה הרב הגאון
הגדול המפורסם מוה' מנחם מענדיל פאטיקר בן הרב החסיד
מוה' אשר , אשר הרביץ תורה בישראל וחיבר הרבה , היי אב"ד ומ"ץ
מבערואן נפטר בליל ד' ונשמן פה יום שנלקו המאורות בני טבת
תע"ז לפ"ק היי מנהיג הקהלה ואב"ד ובהגליל ואצל די ארצות
ובכות הזה תנצב"ה :

(פ) וימת יוסף הצדיק יסוד עולם ספרא רבא דישראל ע"ב בתורה
ובמצות יומם ולילה ומשפטיו עם ישראל דיינא דישראל הגאון
הגדול מוה' יוסף בהמנוה מוה' ברוך סג"ל בער"ה שבט תע"ז לפ"ק
תנצב"ה וינוח על משכבו שלום אמן :
מונחת הגאון מאור הגולה מוה"ר צבי הירש אשכנזי בעל חכם צבי
שהיה אב"ד ק אמשטרדם וק"ק לבוב
(עסני לדיים נקק סעננס)

(צ) בירח זיו ניטל זיו התורה , ויצאה ממנה כל הדרה , בימי ביכורי
ענבים בטל האשכול , ומתה פרישות וטהרה , נגנוה האורה , בוצינא
קדישא דנהורא , עמודא דנורא חד בדרא , מה לרור שאבד מנהיגו
קברניש של מלכים שר הכירה אדונינו מורינו ורבינו הרב המובהק
הגאון הגדול החסיד המפורסם כמוה"ר צבי הירש בהרב המובהק מוה"ר
יעקב הלא הוא אשר הופיע אור תורתו בק"ק אמשטרדם ובק"ק המבורג
ונתקבל לאב"ד ור"מ דק"ק לבוב עם הגליל , עלה אל די בליל יום
ב' דר"ה אייר ה' תע"ה . (עענר סעני) נשאר הדור יתום לא הניח כמותו
בחכמה וביראת ה' טהורה אסקיליתיקא דאורייתא . ממנו היתה הנראה
יוצא לעולם בהלכה ברורה . וחיבר ספרי שו"ת וחידושים גפ"ת ושורים
מאירים כספירים ואבן יקרה הפליא להתחכם באלהיות מקובל גדול
ונורא , שר צבא די לשמור את דרך האמונה נחלץ חושים ונפשו למות
הערה . עמד בפרצת הדת לבצר חומת מעווה ולגדור גדרה הוא מרומים
ישכון יבוא שלום ינוח על משכבו ובהי' אלהיו תהי' נפשו קשורה
ורוחו בג"ע העליון שמורה ונשמתו בצרור החיים .
(סח לנס חולדות סגאון סזס , אשר סעמקתי עסי נפלים יעקב)

מגלת ספר

אבי ישמרכם השומר אמת לעולם , באור די הקבצו ושמעו אל יעקב
וישמע אליכם אלהים אלהי אבותיכם :

אסמרה אל סק ולפועלי סתן לרק , ולפוערי רנוח עמים אסס די אלסי
אגידה

תולדות הגאון חכם צבי זלה"ה

אגידם ואלדנרם עלנו מספר חכם שיקל ואים סופר . ד' אלכי ארומתך כי
דליתני ולא שמעת ארומתך לי . עלות מרחוק ד' נראה לי מנעשיו ועלילותיו אשר
בראני ואמרתי מי יתן ויכתובון בספר מלי לעד צור יחננון זכמז צית ישראל .
זנים יולדו יקומו ויפסרו לזכיהם ליום אחרון אז ימלא שמוק פינו ולשונינו דנה .
ואחסיב ענאי זקני אזי אזא ז"ל אשר אזי נקרא בשמו ה"ס הגאון מוסר"ד יעקב
צמור"ר בנימין אשכנזי מגוש ז"ק , כן כי מניסגם למחוס פס מנפחחם כי היו זרע
קודם זני צמונים ולרופים ציני בגזרות ושמדות וכמס נשארם נלמנים לדי מנחם
דורות נגדולי חקדי אשכנז הקדמונים ואזי זקני כ"ל סי' אחד מראשי חכמי
וילנא הסקוימים צאחק סימם לפני גזירת חמיל סר"י וכי' חלמירו של הגאון
מוס' יעקב אז"ד דק"ק ליבלין . אזי של הגאון מוכי העשיל ז"ל , אללו שמש
ציטיבם ונתן לו צמו . אזא רבא סוף מחנו של הגאון חסמיד שבכוכוה צעל ס'
שו"ת שער אפרים ז"ל ראש צ"ד צק"ק ווילנא כמעטירם אז ציטוהם צעלוהס , וסי'
לו כמז יחוסו עד אחרן הכסן ' וא"א זקני הגאון צעל ש"א ז"ל חסמיד הגדול
כ"ל כי' כל יתיו יושב צמענים חוץ משצת ויו"ט , לצד מנחם פעמים צמס ססי'
ממענס משצת לצמס . ושאר מעניות רלופוס וצכל זאת סימס פניו מאירות כמעס
כאלו כל יוס סימס סכור ולא פסק שומי' מגירסא יוס ולילא . וכדולס לרעח עוד
מנעשיו וברצלת חורמו ועומק למודיו וכורלומיו וקורותיו יעיין צכקדמס ספר ש"א
סכמס צנו סרצ המוצקס כמוסי יכודל ליב ז"ל סכניא חספר כלז של אזיו ז"ל
לדפוס . ומשער זקני הגאון חסמיד צמקוס כצודו ק"ק אובין . וכיא נקראח צודין
סיא סימס עיר גדולס ועשירס . קודם סכמס סקיסר וכו' , וסרצ ר' יכודל כ"ל
חקע אללו של חורס צירולס חוצ"ב . ועח סס צמס טוב וכימס אחריו צן חכס
גדול סרצ ר' ידידיס ז"ל אשר נסא צח סרצ ימא ז"ל מרל לרעח דישראל ציעיו
וצח אחת סימס לאל"ז הגאון צעל שער אפרים ומעס נחמס ז"ל סיא סימס חס אדוכי
אזי מורי הגאון אחת זקני סרצ מוסי יעקב כ"ל . ומסר לי עליו הגאון ר' דוד
אומכסיים ססי' מכירו וחלמירו מוצקס . וכגיד לספליא מוגול חכממו וצקיאותו .
כי לרעח חלקי ס"ע סיו סגורים לו על סיו . ועעס לו נס כאשר חספר כס :
וידי צמח ה"ס למ"ק עח לרס לישראל צארץ פולין , ליטא , ואוקריינא , מלד
סלורר חמיל סר"י ומסס נחשטטס סגורס וממעס לקסלס סקדוסס ווילנא
סנווללס ועדינס , נדסס מוקינס אחר סכימס יושצת צמס ומאנן , ורצו סס צעלי
חכמס ומעלס ועוסר , ועלו לסס ולחללס על כל שאר ק"ק : לכן צכל מקום
שסגיוו לסס צנודס ופלעטולס צארץ אשכנז ומדינות סיו נסצנים מלד , כך סת
לי סימס סק"ס ר' צער ככסן יושני סקסלס סזאח עלו לסס ולחפארה על כל אכסי
פולין צכלל . אמנס חכמיים סיו אכסי סס ומוסלמיים גדולים שלח מוסו מחוך אופל
צית מערש הגדול ססיס סס לעודס , וכל סליילס לא יחשו ללמוד הלכות ומסקימס
לדרוש ולחקור צאמחס של חורס לכלס ולחוראס ולא סיו ימנים צצמימס כל ימות
סשנוב כי אס צילי סצחוס ויר"ט , ומסס נעשו בגורי חיל אריות צמורס , כולס
זכו להיות מורי חוראח צישראל עס שאר לוונדים מוסלמיים קלינים ומכסיים ,
מכס סימס חכמס כמוטלס הגאון חסמיד שבכוכוה צעל שער אפרים ז"ל ססיס ראש
צ"ד צוילנא , וכוא צעל צרמת סנצח ושאר מיצורים שאמרו עליו ססיס יודע סורים
וצ"י וכו' . וסרצ צעל סס"ך וסרצ חסמיד וצעל סוראס צית סילל ז"ל , מלכד שאר
גדולים כולס סלכו בגולס כסולו צארץ לסרצ"ץ חורס צישראל וסיו למאורות , מוסר"ך
נעסס אז"ד צסירודל ומסס נמעלס למצח על כסא סרצנות צספדי"מ וסרצ צעל
צית כלל נחקבל לאצ"ד צממבורג ואלקוונא וסרצ ס"ך צהעלישוית צארץ מעברין . אזי
אזא עס כל צני צימו חמיסנו ג"ח צמעברין , ממחלס סיס לאצ"ד צמריבס ולן לרק
בבית

תולדות הגאון חכם צבי זכה"ה

צבית הקלין המפורסם בשם רי"ך קויטמן ע"ה וחס למד אללו בנו של הפעור של
 אח"כ היה אב"ד דק"ק ברודא • ואח"כ נתקבל שוב לאב"ד דק"ק חובין בתיבת עוד
 עומדת צעור ונמנעלס וקבע עם ישיבה ושמועו סולך גם בכל ארץ טורקייא כשמוכס
 למס : אך בערס צואס אל סמוכס וסכסלס עברו עליהס רעיוס דנות ולרוס לרוסות
 על סכסס כמעט סכסס דומס נפסס צמרס סיוניס סארוריס סכזוריס ינ"ל , סקס
 אזי"ך וסנע מה סאירע לאזי זקניו סרצ כמ"ס יעקב ז"ל סכיס אז צחור צסניס
 וצססססס לנכס ולהנולט על נפסס מטני סרצ סיוניס נסרד סאיס ססלס סזס וסמיו
 ומסססו סילס (סכססרס אלל אזי"ו סרצס עם צניו ומססו אל ארץ מעסרין סלס
 יטצנו צמ"ע סיון) וסגנו צו צא"ל זקני מסר"י ז"ל סמוכיס סכזוריס סללס סר
 סרצו סלליס עקרו כמס קסלוס לל ססאירי סרסס מוצני אומסניו צארץ אוקריינל
 ומסצו למסות סס ישראל מררץ ליטל ומולין • ומסכו דס נקייס קדוסיס כלמניס
 לללסיסס לללפיס ולרצנות סר סיו כללן לטצסס וכסר סגנו סארוריס צאיס
 פדיק סלזס וגר עליו סכצאי סיכרע למרצ לסחיז רלשו וכן עסס , פסע לווארו
 למרצ מדס לעסור כפסו לסריגס על קדוסיס סס"ס וימודו וצעודו על צרכו לקבל
 סמיסס צונכס מרצ וכמעט ספרסס כסמסו , סכס זס מללך כוגע צו כי נמן ד'
 רסמיס צלצ סר וממל על דכות סניו ומסס סחיז רולס לסולף סרצ על סולר
 צ"ד סמד ככמרו רמניו ועסס לו דמיסל צלד צקרנל של כלי ספלו דרך צזיון וסמר
 לו קוס לך כלצ צסור ולך לנססך וייללו ד' ומרצ רספיס צאי"ן נסלל מלוד ויסי
 לכס וסלל גדול וימסנל אח"כ צין סררוגיס מירלס מרצ סאר סכזרייס ולל ככר
 לסעוצריס דרך סננס אס סול או מל סיי למורצ ציוס מוטל צין סמסיס סכסרגי'
 על קידוש ססס וצין צמעי סמיס ומכססס צסק למכסס מקרס צלילס סיי כודל לנכס
 איזיס ממי' ולקטו עשציס מפרי מר סגדל צעסציס צלכס לסמיוס אס נפסו . צונכצ
 סזס נסאר כסמוכס ימיס עד חוס כל סגוי ערל וטמלללמלל דס כזצני ערצ לעצור אז
 צרס אל נפסו וינולט :

והנה צביוסו צין סררוגיס סיו סס איזיס אכניסיס מוצני עמינו ומכסצאיס גם סס
 ועמיו מרמוק ורלו כל סעעסיס סל א"ל זקני ז"ל איך ססס לעסר נפסו
 חסס יד סולרר צרלוסו לסגוע צו ומסצו סכצר סומז רלשו צכרעו לטצס , וכרלומס
 מרצ סר מונכס על לווארו מסצו כי לא יסיס סר ספלו צמיסס ללרץ צלומס
 סרצ סלל סיסס צלמס מוכס מוט כלל אך סלנסיס סכמס סעומדיס ציט סמרסק
 ורלויס צכללס ולימס מוט נפלס עליכס דימו סכורס רלשו מעליו וסוסלך ללרץ
 (כענין סלמרו מז"ל צמערל דחזו דמסו לייס וכי' עד סמד צמלסמס אינו נלמן •
 אזל כלן סניס סיו וסמרו ג"כ צדדמי') לפיכך כסכגיועו אלל סלנסיס אל א"ל
 סנלון צעל ס"ל ז"ל סממלעו מיד סלויציס צממלל ד' עליכס וצלו למדיכט] מעסרין
 למקוס ספכס ויפקד מקוס א"ל וסררי ז"ל ומקרו סרריי אלל פליטי מרצ סכ"ל
 אס רלו ארזו מי או מל ויענו סלנסיס סממלעיס ססס סכסריס וסולכיס לחומס ,
 וימרו כי רלו צע"ס סכרע לסריגס וסומז רלשו , סעידו על מל סלל רלו צריס
 צרורס , על זס סמיר סגלון סגדול המסורסיס צדורו כמ"ס סעסיל ז"ל אס אססו
 ע"ס סללל חכס וסורלס לסמיר כי סיי דצר פסוט מלוד וצדור ככחצו צמורס
 גסיי סניס עדיס יקוס דצר • איך כי צענוכס דסקילו מז"ל אלל , אך אססו סילדס
 סייסס צנטיס לל רלמס לקבל סכסומיין על סחי צעל כעורי' ולל סמסס סוזן לכל
 ססידוכיס סגדוליס סר דיצרו לס • ומלל ד' סיסס זלל סממנווד סלדקס צמסרסס
 לסוליל מונס סלסלל גדולס דור ישריס יצורך מטע לסססר , כי סר מלי סכס צל
 סררוג צרגלו ויסי לללס ולמסס ציטרלל . מן אז וכללל לל רלס סגלון סכ"ל לסמיר
 סוס עגונס צדור סולל ונלוק סמסיס סכיו סס עגונות רצות ומעליכין ככלנדיס
 ברעש

תולדות הגאון חכם צבי זלה"ה יא

צדעט סכוא משוד היונים הארוים , וירא ממכסול על כן קבל עליו שלא לפזקק לשום
 התרה אשה מאמר שמכסלם הואם סחה ידו סכמיר אשם אים גמורה ואמר שצעת
 דפס כמוה אין לקמוך כלל אפילו על שני עדים גמורים ונחקיים צו לא יאונס
 ללדיק כל אין :

ואחר זאת נולד אבא מארי זל"ל לזי ספארת ישראל עהזוג הנבחר עודם צאריך
 מעשרין ומשם בא אל"ה הגאון בעל שער אפרים עם סתנו אל"ה מוכר"י
 ז"ל עם כל נפש ציתם לצודין היא אובין ראש מלכות אונגרין ויהי סם רב אנ"ל
 כעם שנים לקבל הסכום אשר היה סם צעת הסוף והנסיג נשיאיתו צכצוד גדול והסתמך
 צעשירי הקבלם עם צניו ונכדיו והרצין חורה לרוב ויהי שמועו סולך צכל ארץ טורקייא
 וצאריך ישראל גדול שמו , רבים מנדולי הארץ מרילים אליו אגרוחיהם צשאלות ומסובות
 כאשר ישאל אים צדבר אלהים . ואדוני אבי מורי הגאון ז"ל עודנו נער רך צשנים
 למד חורה אלל אביו א"י ז"ל צשקידה רבה ויהי לו לצ מרץ וזכרון גדול וענים
 מאוד וכלך לסאלוניקי צימי שרפו ללמוד גם דרכי חכמי הספרדים אשר היו סם
 צעת סכוא חכמים גדולים ועלומים ושמם את הרב הגדול כמו"ה אל"ה קובז זל"ל
 צימוד ומשם חזר לצודין אל צית אביו ולו סם כסם הגדולים צעודו ילד צמור
 צשנים , ומלאמי ראיתי צין כצניו אגרת כחצ ידו הקדושה של אל"ה . הגאון הססיד
 בעל ס"א ז"ל סכתצ לו לסאלוניקי להזכירו על שקידת למודו והסמדה מקירתו את
 חכמי הספרדים לעמוד לפניכם לשמש ולדעת לצ כל אשר נהם והסמחו ולהצדיק
 אחרו מפורשים , צאגרת הזאת הרצה לנכדו אמי"ה ז"ל הילולים וסוארים כאלה
 סכותנים לגדולים אנשי השם וא"א מורי הגאון ז"ל מאז צילדותו סחל רות די
 לפענו וכתצ ומצר שאלות וסחיבות ארוכות ורענות צעשרה ידות נייר או יוחר והמה
 סיו מונחיס עד הכה צנית גנזיו ונראה מפני גדול כמוהן הניחך ולא הציחך לדפוס
 צספרו ס"א גה אכני כנד ממני כדנר לעצור עליהן ולסום עיוני צכן צפרט שגא לידי
 שלא צעונתו סמחלם צברו ע"י זרים שנים רבות ומי יודע מה נפקד מן ונס
 סכתצ סיו ספרדיה וצקושי אוכל לקרומן מלורחן לפרדומי סערונות וכן לעשא עלי
 לכן צסכרת סונמו מן הלד עד שיצא הגואל לסם ויוציאס לאור :

גם היה אל"ה הגאון יפה חואר ויפה מראה , ועם זה סיה סוכג צמסידות
 עלומה ומעוריו , לכן ססקו צו בצירים כצירים , ונשחדך ונשא צח עשיר
 גדול מעשירי קבל צודין סיסנה , סספריז לו ומון רצ , ויהי אלמ"ה צצודין
 עשיר עקוים , אחיכ סיה רצ ומכס צקבל סארתי צארץ צאסניען ססי"ה סם ג"כ
 עשירים מוסלגים וכאשר ללכדה סעיר צודין מאנשי הקיסר יר"ה , סלכו כל הקבל שני
 וצקני וצקנתי רגליים לנמוסמים סוגמו והוליכם לצרלין סר סחיל של אנשי סלצא
 מדיין , ססצה אותם וספלו לחלקו , ונסדו צצרלין . ואלמ"ה נסחק מ"סם צדרך
 גם וסלא סנעשה לו צמחלה כאשר באה סעיר צמור , וסנזא כדור של אש ,
 מ"קסה ססריפה הגדול סקורין קאנאן , ויסול צנית ססי"ה דר סם אלמ"ה ז"ל , ויך
 את צנית רסיסים וצקיעים . ויקח סכדור את אשמו סראשונה עם סילדה ססיחם
 לו ממנה , וסוא סיו צמדד סמוון אליכן צנית אחר , ולא סזיק לו מאומה ,
 וצילול צמחלה סו עליו ויהי לנס ומשם צרת וימלט . וצפרק ססוף כחצ סססונה
 סכדספת צספרו סימן ס"א עיי"ש על אודות אשה סנפטרס צשנות סחזרה וסחה
 ספטרס חוך כ"ד סעות לניחח אמה . ונחקבל לרצ צק"ק סארתי כ"ל , ועמד לסרת
 את סליצנר סלו עד סום מלור אובין . והנסיגו צו כצוד גדול , וכאשר קרבה סקורת
 סעיר סארתי וסנזא גם סיה צמנור מאנשי סיל הקיסר יר"ה . וכסמעו כי נסצה
 אביו ואמו סלך לו אמי"ה , וסנה עאוהם סמדינה ונא לו לארץ אסכנו , וכל

תולדות הגאון חכם צבי זלה"ה

סדרך בארוכה והטלטול כבד לא רגל לקבל מחסו משום אדם , אעפ"י שהיה לו שם
 גדול , ובכל מקום שהגיע לשם חרדו לקראתו , והיה מסתפק בנעט סכף כנמל
 צירו . ובזוהו לוי"ל יחיה סתארת צבית הגאון הסקיד המופלג כמיושרת"ל ז"ל . ותיבה
 יחירה נודעת לאנ"ה ממנו . שם אזל סכף עכ"ליו , כלתה פדוטה מן הכיס , והזמין
 לו סקצ"ה דרך פלא אחד מחורי ארץ הגר (אוונגארן) שהיה טייב לו סך מקוים ,
 שגל לשם וזמנתו לפונדק אחר . ופרע לאנ"ה כל סונו משלם . באופן שלא היה
 לריך לעזוב מדה חסידות שהחזיק בה ונעוריו להיות שוכה עתה . כענין שאמרו
 חז"ל בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו . באשר ה' אמו . משם עבר על
 מדינת אנטפאך . ומשם בא לק"ק פראג . והל"ה זקני מוסרי" ז"ל עם אשתו אמי
 זקנתי אחר שעברו עליהם כמה גבולים באו לאלטונא . וראו את צנס אמי"ה ז"ל
 בכבוד (כי הוא ז"ל חקע דירתו לכאן כאשר אספר למטה בעמ"ה . אחר שכבר נשא
 אמי מורתי הרבנית ע"ה) ומשם נסעו לארץ הקדושה דרך ארץ פולין . וזכו להשיב
 צירוסלים חו"צ . ואחר שנפטרה אשת נעוריו של אמי והוא כבר זקן יותר משנצעים
 שנה . והכריחוהו הסכמים אשר היו שם שישא אשה בזקנותו . כי איך מניחין צעיר
 הקדושה לשנת אדם צלי אשה אפילו יהא זקן ושצע ימים מאוד וזמין לו סקצ"ה
 שם זיווג טני גוון . ג"כ אשה כהנה מנושפתה מיוחסת שציראל . היא היתה
 סזקנה המולומדת המופלגת שהיתה שמה מלפנים ושמה יודית בת הגאון המפורסם
 כ"מ נפתלי כ"ץ אב"ד דפסל"מ . ונפטר אבי זקני כהנא"ר גם הוא צירוסלים
 צשיב טובה בן ע"ג שנה . וככתב משם לסודיע לאנ"ה ז"ל : וכחזר למולדתו של
 אמ"ה ז"ל , בהיותו צפראג ה' שמו הולך וגדול ורגל הרב ר"ו אב"ד דמדינת פיהם
 לחם לו נחו לאשה עם ממין רב ולא אבה לקחתה נשמת היותה אלמנה (ונשאת
 אח"כ להגאון אב"ד מפראג) משם נסע אמ"ה ז"ל ונא לו עד ברלין ועם היות
 טרנו כמה עשירים גדולים אשר שגועו שגועו בגדול צימוד צק"ק האצטרוג לסתעדך
 עמו ולהפריז לו מנוון רב לא נחן עיניו צמנוון וצטר בעשפתה מיוחסת . נחקמר עמו
 דודי הרבני כמותי אזכ ע"ה לקחת את אחותו בת אבא רבא בגאב"ד דג"ק צנת
 הכ"ה ה"ה ממוהר"ד משלם זמנן כייא מארק ז"ל היא אמי מורתי הסקידה הרבנית
 מ' טרה ע"ה כי נתי' היתה לו אשה משכלת יראת ד' מהורה מגזע הכהן משפתת
 נידלס המפורקתה מחסידי צק"ק ווינא הישנה : הוללה לה אנשים ככדים נדיבי
 ארץ אנשי נעשה ומקידים גדולים צעלי טורם מופלגים . וכל הגאונים שבאותו
 הדור דעה דבקה צהם והסתחנו עמהם , כי גדלה מאוד מעלתה צתורה ציראל
 ובנעשים צעוטר ובנכסים צגולה ובסע עוז וציחוקים . ואבא רבה מר קשישא
 סכ"ל , האריך ימים על ומלכתו צג' קהלות צטלוס וצטלוס והכסיג את הליצור
 צמישור וצחכמה וכן גדלו סאלת קהלות ציעויו רבו למעלה ראש צעשירות וכבוד .
 ובוא ז"ל ראש צערך מאה ומנשים יולאי סלניו או יותר גם דור ממתיי יולדו לו
 בארץ ליטא . וכל אחי אמו ובעלי אסיותיו אנשים גדולים צתורה ובנעשים מהם
 רבנים מהם קלינים צערינת פולין וליטא עלאו פני סבל וסארץ סאירם מוכבוד :

ואמ"ה הוליד מאמי הרבנית ז"ל צק"ק אלטונא מנשה צנים ומנשה צנות , צנתה
 חק"צ סזאת עודם מיים וקיימים ס"ל ועס באלטונא צנה לו ה' צית נאמן
 וסקים לו צתו"ר הגדול קלוז , סיסדו לו גצירי ועשירי סג"ק להרצין צו טורם
 איתית למטה . ונאספו אליו טעה לומדים ורבנים מופלגים מארץ פולין וליטא
 סהיו עוסקים צתורה צסקידה רנה יום ולילא לא יצתו ללמוד גפ"ת ופוסקים
 סלכות ואגדות גם עלאו ידיהם לה' צשאר ידיעות עד טעטו סלעים צתורה ובנכמה

תולדות הנאון חכם צבי זלה"ה יב

גם למדו ממנו ז"ל פרישות וזכירות ועבדו פקידות אע"פ שיהיה בראש פנימית כאשר
 סו' ז"ל שיבא בנע ומיחא אפילו במעון שהוא של יוסף אלל רבנים אמרים ומימי
 לא קיבל מתכות ממין ונבחר ודס ביחודים . עם שפעמים רבות הביאו לו דורות
 וכל כסף וכלי זהב יקרים . וסביב פניס ריקס ולא אבה לקבל עמס מאומה . מי
 וכל לספר גדולת מעשיו לא יאומן כי יוסף חס לא מי שראש וידע ושמש אותו
 כאשר עוד לעס הזאת (שכתבתי עגילה זו) נמלאים בנ' קבלות איזה אנשים זקנים
 שפעשו אותו וזכרים מעשיו וכנהגו הקדושה וסיתרה ולימוד תורמו סנה ממחללים
 שמשו ולהסם בדברים נמנו וזכרון שמו הוא מאת כפס מכיריו וידועיו מלפנים כי
 לא נסמע ולא נראס כמורו בארלות האלס עשנים קדמונים על כן גדל
 והלליה במורה ובמכתם שלמד ולימד כי כל תורמו לסס שמים סיחס
 לא להסגדל ולמלא סן צעיני בני אדם רק להרבות כבוד בוראו וס"י
 לו לב ארי , להליל עמוק מיד עסקו ולא נסא פנים במורה . קיים לא תגורו
 מימי אים . והסלס הגדול שלא יכלס מאות הססס אשר יענה את הכל להסות
 לבנו אלים . עם בימי ז"ל מטופל בצנים ובנות וביתו ריקס מהסנסס מרובס , כל
 מי סומו רב בקלוז לא סו' לו רק שמים ר"ט לשנס דבר קלוז . והסלס מרובס
 סכרסית עמוס מאלד עליו ואף סס"י אדם עמו ורך מאלד . מלוס הסעע ורפס
 סמוז בכל זאת נוסב בססססקות האססרי , לעסן לא יסררך למחנת בשר ודס .
 כאשר סו' בעל בטמון ואמונה אין כמור בכל הארץ .

למ"ה ז"ל קצע ישיבס למדרס בקלוז דללטינא קרוב לעסריס סנס . ססררץ צו
 סורס וסכמס וירלס שמים ושמו סולך בכל סארלים ומלודס פרוסס צירוסלים .
 רבנים ממכמי אסכנו וסולין מריים אליו אברוסיס וסאלוסיסם בכל דבר הקסס
 לפס וס"י ססוז דינו וססקו כאלו בססק ובגור צבית דין הגדול . גם וסקסלות
 סספרדיים סוילים אותו ודורס"ס דבר ד' מלחו ואסר דברו לא סנו . גם לרכי
 לבור דלסס קסלות אסכנוים וקסל ספרדיס סססמזבור , סו מוטלים עליו לדון
 ולסרות בין אים לרעסו ובין קסל לקסל . ולא סרו מאסריו , גם צביות סמיו מר
 אנה רבא הגאב"ד מר"ז מירלס סכ"ל עולך בנ' קסלות . ואלדיי אמי עכ"ג רב
 בקלוז סוא ס"י סמוילס וכמניס ממעט סווס סוחנו סרצ זקניי זקן ככד אשר מוטל
 כמס סנים על ערס דוי וכל ניילי דמחל עלי' דמר אבא רמיין . וכל זה צלי
 סכר ונטימל פרט ס"י עמד לעס סזס . וסקן לסס סקנות עוצות רבות וגרס לדקות
 סרצס רבו מלספור :

הן אלה קלות דרכי אים האלהים אמה"ג ז"ל לבאר כולם אי אפשר והעלפי
 נקלס סנמו על ספר דרוס סססדו אשר קראתי י"ל צ ס ח ג ס . כללו סל
 דבר ס"י לו לב ארי . גבור כארי ורך כלבי לעשות רלון קונו בכל דבר ססיתס
 לעובת ישראל . צנוקונו וסלס צנוקונו ס"י כדרס לכל סויל . לסבר מלסעות עול
 ורבו סורס סכסכס ושצע"ס סו דעי לי' כמנוס בקוססא . עם בקיוסו ד"י
 נסלס בכל ספרי סאלות וססויות . גם ס"י עכיר ויודע לדבר כמס לסויות ספרדי
 איטליאני סורקי סונגרי אסכנוי ועבריית ומנין בכל סכמס לפני מלכים יחלצ .
 ונסן ד' סנו צעיני ססרות בכל מקוס אשר עמד סס כמו סלספר לעסס צעו"ס .
 גם ס"י וסרן צממונו ונקי צמיילי דלמלס וססססס סמדיית וסיו כהנין ממנו עלס
 ומס"י . ועל כולם ס"י אים קדוס לאלסיו . ססוד גדול בכל דרכיו ולנוב בכל
 עיניו . ס"י מקובל גדול ונלמן בכל צית ס"ס ומיקונים והאר"י כעמע סגורים
 על סיו כמו סס"י בקי צנגלס . מקרל ומסנס . סלכות ואגדות . ס"ס וסוסקים
 ולרצעס עורוס בכלל וסררסס סו"ס סדסיס עם ימיס . וס"י נח לסון צדיבור
 ונמכס

תולדות הגאון חכם צבי זלה"ה

ובנחתו כאשר נראה עמדותו ספרי שו"ם הנדפס • (והיה עוד חכריך כהנים
בערצוביא גדולה כי היו מוכנים צדי זרים שנים רבות כי נמקרו ציד כמו"ס אשרי
ע"ס מ"י להצילם אליו ונסעו צליקת ונשארם עם צידי אנשים אשר לא ידעתי
ואמר המקרים והשגרה נשתלמו לידי בערצוב דב • ולא אוכל לדעת מה נפקד
מס) :

וממדותיו האלפיות הוא • שאפילו יהי כל חללי דעלמא לא הוה משגי דציבורי
ולא נשמע על פיו לעולם דברי ססוק וליגנות • ובכל זאת דיבר עם
כל אדם בקנה פנים יפות • וסי' אסוב ומציב לכל מכיריו ויודעיו אשר ראו כי
רוח קדושה וטהרה בקרבן מיעוט שיחה מיעוט חנוג • מיעוט סינה • מלא רוח
מכנה ויראה מוסר וענוה לכן היו מוקרים נפסס עליו אסוביו ותלמידיו והיו
דואגים עליו וממליאים לו פרכס בצבד באופן שלא היו מוכרס לעזוב מדה
מסידמו • סהחזיק בה מנעוריו שלא לקבל מתנה ולא נכסה מעבודת רשות • ולא
יכלו להעבירו על דעמו להחרות לקבל דרנות כי כמו למלך יובלו מי למורא •
אך לא עלתה בידם :

והנה יד אחר מחנכתו עם אמי מורתי הרבנית ע"ס נמסרו לו סחף ענין
בסורות להרויח צדן כדי שיוכל לסקוד על לעודו צניח סספר צלי דאגס
והסופק יעסיק צערו עם המעות באנגל • אבל לא ארכו לו הימים כי הסחף
שלו נרס מזה לאמסטרס אחר סנחאלכו כל המעות וילא אנה"ג ז"ל נקי מן נכסיו
סמע פחאום כי סבורס לקס הכל צירו ולא הסאיר לו מאלוה • ולזה רבסה כדאגס
צלבו עד סנפל צחולי ססמורס מדאגה שלא יטרך לצדיות • עד ססיסה דפולחו
קסה מאלד וכבר כתיאסו כל הרופאים עמנו צמקינו וילוורו ללכת לעקוס צאר מים
נובעים צמרחן סל ע"ס סמוך לכהר דסיין • וכן עשה נכס לסס לעסוק דרפולחו
ובמלח ד' עליו סועילס לעלול עי"ז צרי ומרופס למחלמו וסב לצריאוחו • וגם כי
סיס לו כח צרבות וצמחן מלחי סבורס סהיס מעוענד סל קסל אלטונס • אירע
סנפל הליס סכול לעסכב ויסי חליו סזק מאלד ודלג אנה"ג ז"ל סתל מרחך לרס
צנו סססחרגו עליון סובחיו חלה סליס עד מוח לכן לקס ססער סוב וסלחו חליו
קרוע כדי שלא יטער ולא יסיס על לבו דברי סבדיסה ומר סליס לצריאוחו •
צמלי סודס סיון צפרק סכול (סנת סנין) כולדתי אחי יעב"ץ צנו סרסאין וקראתי
צסס חביו ע"ס יעב"ץ (אכן אחי מיחס עלמי יע"ץ על סי לווחס אנה"ג כעוזכר
צסקדמס קפר סאילת יעב"ץ) אחר סקדמו לפני סלס צנות וסי' ז"ל צלער גדול
כמעס כתיאס מעיסוח לו צן זכר • כסבור צחלת זמני סוי מוקס וכבר לוס וסדר
עוכל אחר צמקינו חס יולד לו צן צערו נפרד מציחו אך הוא חזר לציתו ממרחן
ובל סלס צגוסו וצריאוחו יוס או יומיס לפני המילה והכניסני צצרות ומל אחי
סוא ז"ל צלמו • וסיס לו סנתס גדולה • אלפס לרסמי סעיס סחקוים צי סקוחו
וסמחחו מעס מולרי ויסי דלון שלא אצוס ולא אכלס מלחומי :

עם כל זס סכלס קרנו ואבר מעוחיו לא סינה מדהו וכסחפק צמיעוט וצנלמוס
גדול כגד סצבו וסרגלו • וגלגל עלמו צלער צענין ספרנסה רק שלא יטרך
למחנת צו"ד אבל כנלחו צק"ק אלטונס וסנצורג אכסיס כדיבים וסמחכנו איך וצנסי
להמליח לו פרכסו צלי סוס מנחה • וסיו מעיילס מלא ליס סלכס ולקסו ממנו
ז"ל איזה סך מעוח דבר מועט ע"ס לסחור צו • ולזמן קלר סיו מציאין לו כפלי
כפלים סל סקרן ולא סויתרו מעלסס • כי סצע ססיעסס שלא לעסוח כן • כי
צלמונס יעשו ענוו שלא לסוקף ולוחר לו מאלוה • אבל סלס ד' צרכס צנעסס
ידיסס • ויעלחו עאס סעריס • ויסי כי זקן ח"א זקני סרצ אצ"ד דנ"ק סכ"ל וסולסמו

תולדות הגאון חכם צבי זלה"ה יג

כבדה מאוד - ר"ט נגיד אחד שר"מ דקאל אלטונא סימקרו כל עסק הרבנות ביד
 חתן הרב אב"ד הוא אדוני צבי הגאון ז"ל אף שהיו עדיין רך בשנים ושיקח אל"ז
 הפרס במקדש - ולקלוז לאע"ה פרס צפני עלמו מן הנזר בעד שמוסו בהוראה
 ובהנהגת הקהל , אך בדבר הזה היו מתנגדים ולא עלתה בידו כעש"ל בס"ד -
 אמנם התאמץ הגביר הזה לקבוע לאת"ה ז"ל ישיבה באלטונא - שנה הרביץ תורה
 בטקידה רבה - ויאלה תמנו הוראה , גם כל לרבי נזר הרסומים היו מועלים עליו
 בלי שום הנאה וקבלת פרס ואעפ"כ היתה פריסתו מעופפת לו כלפני ע"י אנשים
 חשובים העוקקים באמונה במועתי ונרדפים בהם הרבה ונתנו חלקו , ורבים
 מנגידי העיר השתלבו בעבורו אלל קימרי לודון והנה שלמו לו אצנים טובות
 ומרגליות לקמור ולהריות זמן , גם עשה לו הגביר סכ"ל עסקה יין כשר הבא מלרפת
 ואיטליל ועשה לו פירות בהרומם וזנה מלא את"ה ז"ל די פריסתו בשומי בלי
 קבלת דורון נשום צן אדם , אף אם פרס שלו מן בית המדרש דקלויז שהיו צו
 ראש ישיבה כנ"ל היו רק דבר מועט ששים ר"ט לשנה , הוא היה לר"ך לכה"פ אלף
 ר"ט לשנה כי היו מעופל צבנים וכל זמן שהיה כבודו שוכן פה היתה הברכה נלווי
 אלל בני הקהל , ומועטי ידיהם מתזכרים ומעשירים מפרנים ממש אין כסף נחשב
 בימים ההם :

ודוא היה חשוב וכבד לכל העם מקלה , מן מלמד עשיר עלום וחקיף הגדול
 בקהל היה מתגבר , לכן אחרי מות אל"ז באב"ד פנחס מירלס ז"ל מיד
 נתנו עיניהם אחשי ג"ק בל"א תורי הגאון פתנו של אב"ד הספטר ומינכו מיד לראש
 אב"ד וקלין עליהם דסיינו הרבנות של סתי הקלונא הפזרר וואלנזעק , חיבב אחר
 שבאו מקצרתו של אל"ז ע"ה בלו אללו ואמרו לו ישי אדונינו הרב , אך בקי
 אלטונא פה היו כעל לרמו בלרו הוא הרב ר"מ ושם היו המתנגד החקיף כנ"ל
 ועמו הסתחמו עוד איזה מעסמות בעלתו נגד את"ה ז"ל , אז ומלק העם באלטונא -
 חלים היו אחר את"ה וחלים אחר ר"מ כנ"ל וכושו לדעת אחת שינהגו שני
 הרבנים כשיאותם בשום בק"ק אלטונא בשותפות כל אחד שלי פנה והיו ביד את"ה
 ממשלת הרבנות בשתי קהלות כנ"ל ומצי הרבנות באלטונא - עד החשורר ריב ועדון
 אחד והפריד בין הרבנים אז היתה את"ה אח צב"כ הגדולה של אלטונא שהיו הולך
 לשם מלא מינוסו לאב"ד אחרי מות פתנו כנ"ל , עזב את הרבנות ומזר וסלך לקלויז
 מקום כבודו בחלה , וכל אחשי שלמו ואוסבו לא יכלו לפתוחו להעבירו מידעמו
 אחר הסכים בלבו . לא יאלה שלי פנה אחר העאורע כנ"ל שהכית כבודו צב"ק עד
 שבה אליו כחז רבנות בקהלה אמשטרדם - והיו זה צב"ש פי בשלם (שנת ח"ע)
 והוא יושב צב"כ מעיוף צטלים ומפילין קורא שמו"ח סי הסירה ממך ש"ת
 וכוונת אליו האגרת בצטורס (המשך במצרות כנאות)

(בספר היקר תורת הקנאות להגאון יעצ"ץ כנ"ל שדפס באמשטרדם בעסקי מלחמות
 עלום אשר היו למר אב"ד אריאל ש"ס ז"ל עם המועט מייא מיוון למעיו של
 פתני צבי שר"י כתב דף לג ע"ב וזה לשונו הטור)

מלחמת נח"ש זה הראשונה - היתה צננת מעד"ל - בשבילם עקר ח"ע הגאון
 הספיר זליק"ל ממקום כבודו ק"ק אמשטרדם לפי שגישו לר המתנגדים
 עלוונותיהם בעש"ב ולא ר"ט מיתחלל ש"ש בין האומות - לכן פנה זיוו הודו וסדרו
 וסלך לארץ פולין - עם כחעלה כבא כבודו ונקבל לרבי מדינה בלבוב וסבלי יע"א
 וכבא נשיאותו ברעה גם כל השררות שם עשו לו כבוד גדול שלא נעשה כמותו
 לאדם מעולם באותה מדינה - והיו לו כח ורסיון ממש לדון די"כ , כיכ היתה אימתו
 מופלת על הבריות ושעמו הולך וגדול בין ישראלים וערלים להבדיל - מפני חכמת
 נהגתו קללות ועדותיו היסרות אשר היו דבר פדש באותו ממוז ומקן שם מקנות
 חשובות דרת

מצבת קודש

(מג) פה נטמן הרב הגאון הגדול חסיד ועניו רודף צדקה וגמילות חסד מו"ה נפתלי הירץ אבד"ק ראדוויץ ור"מ דפה בן הרב הגאון המפורסם מוה' בער ר"מ דקהלתינו נפטר בשם טוב בן ל"ג שנים ונתבקש בישיבה של מעלה יום ו' גי' מרחשוון תע"ב לפ"ק

ביום ה' ט' מרחשוון תע"ט לפ"ק •

(מד) פה נטמן הרב הגאון מאור הגולה המגיד משרים וראבד"צ דקהלתינו החסיד המקובל הגדול בוצינא קדישא מוה' שלמה זלמן בן מוה' יצחק חסידא ופרישא וררביץ תורה בישראל • והעמיד תלמידים הרבה גאוני ארץ, חבל על דול שנאבד מן העולם • צנא מלא ספרא וסיפרי ותוספתא וכולא תלמודא בזכות זה תנצב"ה

(מס) ביום ב' ד"ז אול תע"ט לפ"ק חשכה מאור עיני הגולה ונפטר הצדיק ה"ה הגאון המופלא ומנפלא חחריף ובקי ראש הגולה ומנהיג המדינה ב"ד שר התורה מוה' משה בן המצויין הדיין מו"ה יוסף סג"ל בזכות זה תנצב"ה •

(מט) מנוחת האחים הגאונים הקדושים ה"ה מוה"ר חיים רייצים ומוה"ר יהושע רייצים וצללה"ה אשר נהרגו על קדושת השם בערב שבועות תפ"ח לפ"ק •

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה' והבערה ללהב יצאה ולחלק איברים ולנתח לנתחים, הראש והפדר לריח נחוחים ומדת הדין עלינו מתוחה ביום טבוח, ערב שבועות כי נטה צל ערב הושחר פנינו שנת פחית, שוד ושבר למראה היינו, ויצאת אש ותאכל יסודותיהם ה"ה האחים הקדושים הרב המאור הגאון הגדול מורינו ורבינו מוה' חיים ריש מתיבתא דשתי קהלות, נור ישראל ועטרה, נהרג במיתה חמורה, ונדקר במדקירה • ואחיו הקטן פני יהושע חפר הלבנה, כמה שנים ישב בתענית מת בצמא ובנפש מרה • הרב הגאון מוה' יהושע, בני מוה' יצחק הלוי, שמסרו נפשם לקדש השם המיוחד בנבורה וילכו שניהם בנורא, שוה נשרפו במדורה • ולא רצו שם הגדול והנורא להמירה, ויצאה גשמתם בקדושה ובטהרה ואפרם

סעודות רבות נאמן ספיו חנני ק"ק לנזו חריונים רחם אחר סירדו פלאים וכולם מתזכרים בו • עונות סדור נרמו שלל וכו' לפשתמש בכלי קדוש זמן רב • כי פתאום שקפה פנעו וכו' חלקים כנס • וגרם יללס רבס • כל חנני סארץ צוכים ועמלנלים חלל יסיד חספס חרורוים, וסרי סולין גס סס סמלוננו עליו וסלדיקו דין סעוים נלנרס סלל סיו סיסודים כדללים ורללים ללדס כוס נעוסי"ה וסילו סיו זוכים סיו עוקר גס לוחן סנינין סל סז"ץ סר"י סמלוים סס וכו' •

ואפרם אשר מוצל מאש שמו פה להטמינה והוא צבור ומונח כאפרו של יצחק תמיד לזכרה וכהרוגי מלכות עשרה • בוכות זה תנצב"ה : ומדרכי

העתק מפנקס ביהכ"נ הקטנה תו"ה

אר מלא כו' את נשמת האחים הרבנים החסידים הקדושי' גזע ישישים שמסרו נפשם על קדושת השם הגדול והנורא באהבה גמורה , הגדול שבהם הוא הרב המאור הגדול אדונינו מורינו ורבינו ראש ישיבה , עסק בתורה כרב חביבא , מורינו הרב ר' חיים , שם נפשו ולבו אל אל שבשמים • ואחיו רב קטינא , מלא חסדא וחינא , הרב המופלא מורינו הרב ר' יהושע , אל נקמות ה' אל נקמות הופיע , איכה ישבו דד זה ד"א ימים במחשכים בין העמים סגורים חלוטי' בדודים בחייהם נעימים ובמותם לא נפרדו היו מחשנים משבת לשבת למרק אכילה ושתי' שבמעיהם כמלאכי השרת במעוניהם , הון רב פיזור נחנו לאציונים , כאחד המיוחד שבקלינים , לדקתם עומדת לעד ולעולמים , לא ימנע הטוב מן הולכים בחמים , יום ערב חג שבועות בפרוע פרעות חיל וקומה אומללו יחד כשני עולות תמימים ביום אחד וירא זכות לפניו ישוע הבן מר ינוקא לאמו והספידוהו הספד גדול לעומו , פה שהתגבר בתורה והי' גורף ביבין כשקשרוהו בזנבי הסוס נתן נפשו לה' באהבה גמורה כשהולכיכהו לפני בית החיים כיון לבו לשמים והתחיל בקול איום ונורא לאמר תפילה אתה גיבור להיות לו שם קבורה ווי ווי לוח בתמרורים שלא ראה ילדי עבריים וישקף לשמש שהתחיל לנטות ערב התפלל תפילת מנחה עיניו למטה ולבו למעלה זאת חורת העולה עשה פשרה עם הסרדיוט שימית אותו מהרה • ועודנו בחיים תחס את עלמו בשם הקדוש ר' חיים בני מורינו הרב ר' יצחק הלוי נשרפו בשעה חלה ארי' ולביא הרב הגדול ליהודים הי' בן מ"א שנה ורב קטינא בן ל"א שנים נשמתו הטפורה לעסוק בכל מלות ה' כמיוחדים בדורות ראשונים כחז ונחן ליתן לו ל"ה אדומים להיות מוגעים דמים בדמים ויורידו אותו לשפוך לארץ מרירתו ידיו ורגליו לארבע כנפות הארץ להשבית מישראל חרון אף וחרץ ויכוון בללע השלישי כנגד הלב ממחר להמיתו והנה יאלה נשמתו והנה דם הרב התחיל מפרפר ומפרכס ומחץ ראשו ובמעיי' ממרס ולמספר רובע ישראל נתחווהו לארבע רבעים דמי האחים מן האדמה לועקים לשלישים ורביעים והנה עליו המערכה סדורים כעל המזבח ויראה ויראה כעולת הזבח בשנת פח"ת ופחד נשרפו האחים הרבנים החסידים הקדושים כאחד וכל בני ישראל יבכו את השריפה ואמרותיהם הטהורה אמירה לרופה ה' הנוקם ובעל החימה דמיי האחים בפרפרו גליפה וינקוט לעינינו נקמת דמיהם דם השפוך כאילו של יצחק המסובך וירור ברור החיים את נשמתם ה' הוא נחלתם וינתו על משכבותם שלום ונאמר אמן

מצבת קודש

(זו) ומרדכי יצא מלפני המלך מלכו של עולם • עליונים מבקשים את רבי ונצחו אראלים ביום ב' מ"ו שבט תצ"ה לפ"ק ה"ה הרב הגאון הגדול מו"ה מרדכי בהרב מו"ה יהושע ריש מתיכתא דק"ק לבוב ובשני מועמים עסק בתורה ובנמילות חסדים צדקתו יעמוד לעד בזכות זה תנצב"ה :

(עס) מנוחת הגאון הגדול מוהר"ר צבי הירש בהגאון מאור הגולה מוהר"ר משה חריף וצללה"ה •

נפלה עמרת צבי תפארת ישראל בין המצרים יום ה' ד"ו תמוז השיגוהו נהי ויליל • נצחו אראלים ונשבר ארון הקודש • הרב המאור הגאון החריף ובקי מו"ה צבי הירש בהגאון מו"ה משה חריף וצ"ל שנת תצ"ו לפ"ק תנצב"ה •

(עט) מגודת בנו השני הגאון מוהר"ר ישראל חריף וצ"ל

(בראם כמלכא) הגאון מו"ה ישראל בהגאון מו"ה משה חריף וצללה"ה עלה לשמים בשנת שם שם ש"מ"ים יום ה' ד"ג אב למנחם :

אבכה לעיני בני ישראל פלגי מים תרד עיני על שכר בת עמי בית ישראל קינה הגה נהי על יום התוכחה לשבטי ישראל אוי לנו כי נלקח ארון האלהים ונפל שר בישראל • היו רוחי בשכרה על נפש הטהורה גאון ישראל חריף המופלג בדורו ממנו נש"ק בו קהל ישראל גבאי צדקה חסיד גדול שר התורה מחוקק ישראל תנצב"ה :

(ס) ביום ג' ד' שבט תצ"ח לפרט קטן

חזה ציון עלי אבן פנה • מקור חכמה ובינה הרביץ תורה ושנה לורע מי מנה • ובצדק דן דינא וכל מעשיו באמונה • ואדם לא יכנה ה"ה הגאון הגדול המופלג מו"ה יעקב בה"ה מו"ה ישכר בגר וצללה"ה • אב"ד ומיץ דפה תו"ה בזכות זה תנצב"ה •

שרשה כתרים

(סא) כתר כהונה כתר תורה כתר שם טוב

חבל על דאי שופרא דכלי בארעא שופרא דמעשים טובים מורינן ורבינו הרב המאור הגאון מו"ה ארי' ליב הכהן ראפפורט וצללה"ה שהי' ר"ט דפ"ה והי' צדיק תמים • וחריף ובקי ונפטר בשם טוב יום ז' ח' סיון ח"ס"ד ואמ"ת לפ"ק והוא בן אב"ד דפה והנליל והורה בצדק ובהכרז' לעדת ה' שמונה שנים וכת"ה שבעה שנים וזכותו יעמוד לעד :

ביום

ביום ב' ו' אב תקט"ז לפ"ק

(נ)

נהשך אור צבי ארזא דבי רב דאשל הגדול נטע נעמנים גזע ישו מאיר עיני חכמי הרשי עוקה הרים וטוהנן זו בון בסברא תורי וגדולה במקום אחד ה"ה הגאון הגדול המפורסם בדורנו גר ישראל עמוד הימיני פטיש החוק מו"ה צבי הירש בהרב המאור הגדול החסיד המפורסם מו"ה נתן הכהן גרו שהי אבד"ק קאמרנא תנצב"ה :

(נג) יום מבוכה ובוכה איכה על איכה כי רחוק ממנו מנחם שנפטר אדונינו מורינו ורבינו הגאון הגדול החסיד העניו המפורסם מו"ה מנחם מניס הלוי אב"ד ור"מ דקהילתנו בהגאון הגדול המפורסם מופת הדור מו"ה יעקב יוקיל איש הורוויץ ביום ש"ק י"ט שבט תקכ"ה לפ"ק . תנצב"ה

ביום ב' ג' אייר תקל"ל לפ"ק

(נד)

פה נטמן אצור החכמות מ"ח מדות השלימות וברית מעלות הרמות אב הרכנים ראש המדינים נזר המלצים והנבונים ה"ה אדונינו מורינו ורבינו הרב הגאון הגדול החריף והמפורסם גר ישראל ע"ה פה"ה ריש מתיבתא ומ"ק מו"ה דוב בעריש בהגאון המפורסם מו"ה ארי ליב ז"ל אב"ד מואמושטץ והי אב"ד ור"מ דפה י"ד שנים תנצב"ה :

(מעבר השני) גם את הארי גם את הדוב הוכה וימת ביום ג' אייר שנת תקל"ל לפ"ק נ"י ע"ה פה"ח מו"ה דוב בער בעריש אב"ד ור"מ דפה י"ד שנים .

(נס) מנוחת הגאון מאור הגולה מו"ה חיים כהן ראפורט שלשה כתרים כתר כהונה כתר תורה כתר שם טוב . (זין סלודים) נפלה עמרת ראשינו . (ס)

פה נטמן הרב מו"ה חיים בן אדונינו מורינו ורבינו הגאון מו"ה שמחה הכהן רפיפורט שהי אב"ד פה"ק לכוב והגליל יצ"ו והרב מו"ה חיים ממלא מקומו והי ניכ פה והגליל אב"ד משנת תק"א עד שנת תקל"א ועולה לא נמצא בו והורה צדק לעדת ד' ושפט משפטים ישרים :

מנוחת

(ס) כל חוספי תורס צישראל עד סיום חזס , יודעים סיטנ לח יקר חסארס סגאון סלזס כי רצ סוף , וכל סעעלוס סמנו סכעים נסקיינו זו , וס"כ סיסס יסלס צעיני סקורס מועז לס נקורס סס דק צסס רב לסד , סך סססוס לס סיס , כי כן לס סגאון סגולל סזס סנולסו לסני מוסו ע"ד ענוסוסו סרנס , לסלל יסנו לו סוס סאר כי סס רב לסד .

מצבת קודש

(ו) מנוחת הגאון מאור הגולה מוהר"ר יהודה צוקללה"ה :

(זראם סמנכס) . ד"ו ניסן שע"ח לפ"ק זאת ליהודא , כהנא רבה
בוצינא קדישא דנהורא , שר התורה , מנורה הטהורה , חריף ובקי בחדרי
התורה , רב נפל מרבנן צורב לשמים הוקרב ספיר ויהלום אוצר בלום
חסיד ועניו בחכמתו האיר פניו (כשורה אחת נמחק ונתבקע , וכמדומה
ששם כתוב באיזה עיר היה אב"ד או פה לבוב או בעיר אחרת) גפן
אדרת , בן מוהר"ר זעליג כ"ץ ז"ל תנצב"ה :

(ח) יום ב' דן טבת ת"ט

נפלה העטרה וחשכו מאורה על פמירת הגאון הגדול מ"ה שמואל
במו"ה אליעזר תפס ישיבות בכמה קהילות כמה שנים והעמיד
תלמידים רבים גאוני ארץ והלך לפמליא של מעלה בזכות זה תנצב"ה

(ט) אוי לנו כי נפלה עמרת ראשינו כי נשבר אהרן האהים נצחו ארלים
את המצוקים ונפל ממנו רב האי גאון אור יקרות וקפאון דלה דלה
והשקה כל בני דורו לצמאון הי חסיד הי עניו כמוהו לא הי לפניו
ה"ה החסיד מ"ה אהרן הלוי אבד"ק רישא בהגאון מ"ה חיים יהודא
ליב אב"ד דפה תנצב"ה

(י) פה נטמן הרב הגאון הגדול החריף ובקי בפוסקים חדשים גם ישנים
ראש השלשלת היחסי מגאוני ארץ מקור מחצבתו וה"י הרב
המניד דקהילתנו אחד ושלושים שנים ומקודם הי אבד"ק קראקוויץ
ה"ה המפורסם בחסידות מ"ה פינחס בן ה"ה הגאון מ"ה יעקב בן
בנו של הגאון מ"ה שאול שה"י אבד"ק פינמשוב יום ה' י"א אדר
שני . ת"קט לפ"ק תנצב"ה

(כ) האי נדיא זעירא שכיב אדוומרי כבר י"ד שנין לפום שעתא (נמחק
ונתבקע ב' שורות בכאן) הוא בוצינא דמליק נהורא באה חולקי
דאיסתלק בעידן צלותא דמנחה ביום ד' אלול שנת ת"ק לפ"ק ה"ה
הבחור החתן המופלג החריף תלמיד המחכים רבותיו כמו"ה נפתלי הירץ
כה"ה הרב מ"ה משה (ס) כי הי בקי בכמה מאות דפים נמרא עם תוס'
ומהרש"א בע"פ ומפרק הויות ומתרץ שברים וזיו קלסתר פניו כשמש
בצהרים לכן אל תחדלו מהרבות הספד וקינים תנצב"ה

(ג) הוא רב גדול סגולה סגולה סגולה מיום זל"ס , אשר נחנק
לראש יציגו צעירנו זל"ס , אך אשר כדרכו כראסונה נפל למשכנ ויגוש
וימח , יכי זכרו נרוך , וסר סמל"ג סמורקס לסכלס נחורחו ומכמתו מוכר"ר
יעקב יומעש נ"י הוא עיולאי סלנו .

מצבת קודש

סא) מנוחת האשה הצנועה גיטל אשת הגאון מהור"ר אפרים פישל
וצוקללה"ה •

פה טמונה אשה חשובה והגונה עוסקת במצות באמונה בנפשה ובממונה
היום יום ה' הוא יום שני דר"ח חשוון בא עלינו צרה ויגון הוא שנת
תי"ג ליצירה ונפלה מעלינו העטרה שנפטרה אמנו הגבירה - הצפירה
במצות ה' ברה שמה נודע בשערים פנה זיוה פנה הודה והדרה אשה
יראת ה' היא תתהלל אשת חיל כאסתר וכאביגיל מרת גיטל בת
האליף החסיד מו"ה מרדכי ז"ל אשר כפה פרשה לעניים וידיה שלחה
לאביונים וגם תפלתה היתה ערב וכוקר וצדקים תמיד בכך נשמתה
חצובה תחת כסא הכבוד תנצב"ה

סב) פה טמונה אשה הגונה • האלוהה והגבירה מרת רוזה בת הרב ר' יעקב
ביום ג' ד' לירח האיתנים שצ"ח לפ"ק : על אה אני בוכיה
על כי הרבה בבת יעקב תאנייה ואנייה ונפלה ממנו העטרה ונדהה
ממנו תושיה ונשברו קני המנורה והטהורה כפתוריה ופרחיה אשה בכל
אלה לא מצאתיה מלכים ראוה ושרים קמו והשתחווייה תנצב"ה

סג) פה טמונה אשה הגונה • האלוהה והגבירה מרת רוזה בת הרב ר' יעקב
ביום ג' ד' לירח האיתנים שצ"ח לפ"ק : על אה אני בוכיה
על כי הרבה בבת יעקב תאנייה ואנייה ונפלה ממנו העטרה ונדהה
ממנו תושיה ונשברו קני המנורה והטהורה כפתוריה ופרחיה אשה בכל
אלה לא מצאתיה מלכים ראוה ושרים קמו והשתחווייה תנצב"ה

סד) פה טמונה אשה הגונה • האלוהה והגבירה מרת רוזה בת הרב ר' יעקב
ביום ג' ד' לירח האיתנים שצ"ח לפ"ק : על אה אני בוכיה
על כי הרבה בבת יעקב תאנייה ואנייה ונפלה ממנו העטרה ונדהה
ממנו תושיה ונשברו קני המנורה והטהורה כפתוריה ופרחיה אשה בכל
אלה לא מצאתיה מלכים ראוה ושרים קמו והשתחווייה תנצב"ה

סה) פה טמונה אשה הגונה • האלוהה והגבירה מרת רוזה בת הרב ר' יעקב
ביום ג' ד' לירח האיתנים שצ"ח לפ"ק : על אה אני בוכיה
על כי הרבה בבת יעקב תאנייה ואנייה ונפלה ממנו העטרה ונדהה
ממנו תושיה ונשברו קני המנורה והטהורה כפתוריה ופרחיה אשה בכל
אלה לא מצאתיה מלכים ראוה ושרים קמו והשתחווייה תנצב"ה

סו) פה טמונה אשה הגונה • האלוהה והגבירה מרת רוזה בת הרב ר' יעקב
ביום ג' ד' לירח האיתנים שצ"ח לפ"ק : על אה אני בוכיה
על כי הרבה בבת יעקב תאנייה ואנייה ונפלה ממנו העטרה ונדהה
ממנו תושיה ונשברו קני המנורה והטהורה כפתוריה ופרחיה אשה בכל
אלה לא מצאתיה מלכים ראוה ושרים קמו והשתחווייה תנצב"ה

סז) פה טמונה אשה הגונה • האלוהה והגבירה מרת רוזה בת הרב ר' יעקב
ביום ג' ד' לירח האיתנים שצ"ח לפ"ק : על אה אני בוכיה
על כי הרבה בבת יעקב תאנייה ואנייה ונפלה ממנו העטרה ונדהה
ממנו תושיה ונשברו קני המנורה והטהורה כפתוריה ופרחיה אשה בכל
אלה לא מצאתיה מלכים ראוה ושרים קמו והשתחווייה תנצב"ה

סח) פה טמונה אשה הגונה • האלוהה והגבירה מרת רוזה בת הרב ר' יעקב
ביום ג' ד' לירח האיתנים שצ"ח לפ"ק : על אה אני בוכיה
על כי הרבה בבת יעקב תאנייה ואנייה ונפלה ממנו העטרה ונדהה
ממנו תושיה ונשברו קני המנורה והטהורה כפתוריה ופרחיה אשה בכל
אלה לא מצאתיה מלכים ראוה ושרים קמו והשתחווייה תנצב"ה

סט) פה טמונה אשה הגונה • האלוהה והגבירה מרת רוזה בת הרב ר' יעקב
ביום ג' ד' לירח האיתנים שצ"ח לפ"ק : על אה אני בוכיה
על כי הרבה בבת יעקב תאנייה ואנייה ונפלה ממנו העטרה ונדהה
ממנו תושיה ונשברו קני המנורה והטהורה כפתוריה ופרחיה אשה בכל
אלה לא מצאתיה מלכים ראוה ושרים קמו והשתחווייה תנצב"ה

סז) פה טמונה אשה הגונה • האלוהה והגבירה מרת רוזה בת הרב ר' יעקב
ביום ג' ד' לירח האיתנים שצ"ח לפ"ק : על אה אני בוכיה
על כי הרבה בבת יעקב תאנייה ואנייה ונפלה ממנו העטרה ונדהה
ממנו תושיה ונשברו קני המנורה והטהורה כפתוריה ופרחיה אשה בכל
אלה לא מצאתיה מלכים ראוה ושרים קמו והשתחווייה תנצב"ה

מצבת קודש

ב"ה

תכתב זאת לדור אחרון להבאים להשתטח על אדמת הקודש הלזה של הגאונים הקדמונים והאחרונים השוכנים פה עיר לבוב בחצר מות הישנה זכותם יעמוד על המתפללים על קבריהם בלע המות לנצח

אמן :

ואלה הגאונים הקדמונים

א מלכה ראשונה מיום התיסדה חלר מות הישנה שבחור החריף המופלג בן חמשה עשר שנים כ' יעקב בן מוה' אהרן שנת ק"ח לאלף הששי :

ב הגאון האשל הגדול אב"ד ור"ע ונשיא מוה' יחזק אייזיק בהקדוש מוה' יחיאל :

ג הגאון הגדול איש האלהים מוה' שלמה זלמן קאזי בהגאון מוה' יוסף קאזי זקוקלה"ה אבד"ק פוזנא , מנוחתו כבוד פה : שע"ב

ד רבינו הגאון מאור הגולה מוה' יהושע ולק בעל הסמ"ע ודו"פ : בשנת שע"ד

ה בנו הגאון מו"ה שמואל אלכסנדר בשנת ה"ל

ו הגאון מאור הגולה שר התורה מו"ה יהודא כ"ן בשנת שע"ח

ז הגאון הגדול החסיד ועניו מו"ה קהת בהגאון מוה' אליעזר בשנת שפ"ח :

ח הגאון הגדול החסיד איש האלהי מוה' מרדכי אבד"ק בערזאן חבר להגאון בעל תורת חיים בספר לאן קדשים של"א

ט הגאון מאור הגולה כחד מבעלי התוספ' מוה' אברהם חיים בעל תורת חיים של"ב

הגאון

מצבת קודש

י' הגאון מאור הגולה המקובל האלשי בולינא קדישא דנהורא אשר מט בתוך דרושיו בשבת פ' מלורע מוה' אליהו זלה"ה בשנת ש"נ

י"א הגאון נשר הגדול שר הסורה יחיד בדורו מוה' אברהם אשכנזי קאלנעלן פוגין (אשר הגאון בעל כנסת יחזקאל הי' ש"ז) ככ"ו

י"ב הגאון מאור הגולה מוה' שלמה מצית לוי אב"ד דפה ש"ת

י"ג הגאון הגדול איש האלהים מוה' זאב וואלף בהגאון מוה' משה מרדכי אבד"ק בערזאן ש"ט

י"ד הגאון הגדול פרידלדא דנבע מוה' יצחק אייזיק ש"ט

י"ה הגאון מאור הגולה אשר עשה תזנים לתורת משה מוה' משולם זלצבורג אשכנזיא אב"ד דפה ת"ה

י"ז הגאון הגדול מוה' אברהם ז"ק בהגאון מוה' מאיר ז"ק ר"מ דפה ואבד"ק באר ת"ח

הגאון הגדול מוה' יוחנן מצית לוי ת"ה :
הגאון הגדול מוה' אברהם היילפרין אשכנזי בעל אהבת ליון - בשנת ת"ח

הגאון הגדול החסיד מוה' דוד בהרב מ' שלום הג"ל ריש מחיבתא דפה ת"ט

הגאון הגדול מאור הגולה מוה' לבי הירש בהרב מוה' אהרן שלום הג"ל הכ"ל ת"א :

הגאון הגדול מאור הגולה מוה' יוסף (חתן הגאון מאור הגולה מהר"ם מלובלין) ת"ב

הגאון ראש גולת אריאל חתן הגאון רשכבה"ג מהר"ל מקראקא ז"ל הנקרא רבי ר' פישיל ת"ג :

הגאון הגדול מוה' שמואל באוה"ה אליעזר ת"ט :

הגאון הגדול מוה' שלמה זלמן ת"ג
הגאון גדול הדור חד מצעלי תריסין מוליא ספקות לאורה מוה' אברהם פו"מ דפה והמדינה הי"ג

רבינו הגאון הגדול מאור הגולה מוה' דוד בעל ט"ז הכ"ו

הגאון הגדול מוה' חיים ר"מ דק"ק קאלמייא בהגאון בעל מגיני שלמה ופ"י תל"ג :
הגאון

מצבת קודש

הגאון הגדול מאור הגולה מו"ה יצחק חיות בעל אפי רב רבני מחכילי
 פרדינליא אבד"ק פראג וק"ק לבוב חמ"ז
 הגאון הגדול מו"ה משה אבד"ק דובנא חמ"ד
 הגאון הגדול מו"ה דוד לייזא בעל עיר מקלט ושאר חיבורים אבד"ק
 אמשטרדם נפטר פה לבוב בשנת ה"ג

(אשר אחד מיקירי קהילתנו הוא הרב הגדול הגביר מו"ה מאיר מינץ
 ר' הוא נכדו)

רבינו הגאון מאור הגולה שר התורה מו"ה משה חריף אב"ד דפה
 חס"ב

הגאון הגדול הקדוש מו"ה בנימין וואלף קאלמניקס חס"ט

הגאון הגדול השליט בתורה מו"ה יוסף חיות בעמ"ח ספר הנחמד בן
 פורח יוסף חמ"ה
 גאון עוזינו מופת הדור רבינו הקדוש ר' יהודא נשיאה אב"ד דפה
 חו"ה ותו"ל חע"ז

הגאון הגדול מאור הגולה מו"ה מנחם מענדיל פאטיקיר אבד"ק בערזאן
 ומנהיג דד' ארצות חע"ז
 הגאון הגדול מאור הגולה המקובל האלהי מו"ה יהודא ליב קראקוויניר
 אב"ד ומ"מ דפה חע"ז
 הגאון הגדול מו"ה שמואל ראב"ד ומ"מ דפה חע"ז

רבינו הגאון מאור הגולה שר התורה והאמונה מו"ה לבי הירש אשכנזי
 בעל חכם לבי שהי' אבד"ק המבורג ואמשטרדם ופה לבוב בשנת תע"ח
 הגאון שר התורה מו"ה פנחס יקוהיאל לאזיל חע"ז
 הגאון הגדול מו"ה יוסף הלוי הנקרא יוסף הלדיק חע"ז
 הגאון שר התורה מו"ה משה בהגאון הנ"ל חע"ט
 הגאון הגדול מו"ה יצחק אייזיק אבד"ק פשעוורסק ת"פ
 הגאון הגדול מו"ה יהודא ליב אבד"ק ראדאוויץ ור"מ דפה חמ"ד

האחים הקדושים הגאונים הגדולים מו"ה חיים רייזיס ומו"ה יהושע
 רייזיס אשר נהרגו ונשרפו על קדושת השם בערב שבעות תפ"ח
 הגאון המפורסם מו"ה לבי הירש חריף בהגאון מו"ה משה חריף תל"ב
 הגאון הגדול מו"ה מרדכי בהגאון הקדוש מו"ה יהושע ר"מ דפה תל"ה
 הגאון הגדול המפורסם מו"ה ישראל חריף בהגאון מו"ה משה חריף
 תל"ח

הגאון הגדול מו"ה נפתלי הירץ ר"מ דפה ח"ק

הגאון הגדול בניני ועוקר הרים מוה' לבי הירש אבד"ק קאמרנא ח"ק

הגאון הגדול מאיר עיני חכמים הבקי מאוד בפוסקים מוה' פינחס ראב"ד ומ"ץ דפה ח"ק

הגאון הגדול מוה' יעקב אבד"ק טרעבנולא וראב"ד דפה חקל"ו

הגאון הגדול אולר התכמה מאור הגולם הכהן הגדול מו"ה חיים כהן ר"פפורט ז"ל חקל"א

בנו הגאון הגדול מו"ה ארי' ליב ריש מתיבתא דפה חקי"ג

הגאון הגדול אולר החכמה מוה' דוב בעריש ר"מ ואב"ד דפה ח"ק רבינו הגאון מאור הגולם שר התורה מו"ה נפתלי הירץ אשכנזי הנקרא רבי ר' הירץ אב"ד דפה לבוב (הוא הי' אביו של הגאון מהר"ל מהאלברשטאט : וחתן הגאון מוה' משה חריף) : תע"ו

הגאון הגדול מו"ה מניס הלוי בהגאון רשכבה"ג מו"ה יעקב יוקיל הנקרא רבי ר' יוקיל איש הארוץ : ר"מ דפה תקכ"ט

הגאון הגדול מופה זורז החכיד מו"ה אהרן איטננא אבד"ק רישא חתן הגאון הכהן הגדול מוה' חיים הכהן אבדק"ק לבוב

היניק וחכים החריף ובקי מאוד אשר כמה מאות לפיס גמרא עם חוס' היה בקי בהם בע"פ כ' נפתלי הירץ בן הגאון מו"ה משה מייזש ר"מ דפה (אחי הרב המופלג הגביר מו"ה ירחמיאל מייזש אשר ממנו יולאים הגבירים הגדולים בני הרב המופלג אביר הגביר גדול ליהודים מו"ה אפרים פישל מייזש ולה"ה מפה) .

הגאון מאור הגולה החסיד קדוש יאמר לו מו"ה מרדכי זאב אב"ד דפה חקמ"ז .

הגאון הגדול מו"ה מאיר תאומים אביו של הגאון בעל פרי מגדים חקל"א הגאון הגדול מו"ה שמואל סאליר בעל שם משמואל ראב"ד דפה חקנ"ו הגאון הגדול המפורסם מוה' לבי הירש רוזאניש בעל השע שיסוח כד הגאון מאור הגולה בעל פני יהושע אב"ד דפה תקס"ה

הגאון המפורסם מו"ה משולם בעל פתחי נדה ראב"ד דפה בשנת חק"ע . הגאון

B
533.
I.

I

1138722/11

מצבת קודש

הגאון הגדול החסיד מו"ה יצחק בעל טהרת הקודש ראב"ד דפה
הקע"א

הגאון החסיד מו"ה ליביש אבד"ק הרדענקא וראב"ד דפה תקע"א

הגאון הגדול מו"ה יוקיל איש הורויץ ראב"ד דפה תקע"ד

הגאון החריף הגדול קדוש ה' המפורסם בכל העולם בחורחו וזיראתו
מו"ה נפחלי הירץ זלוק"ל שהי' אב"דק ראדויל וראב"ד דפה לבוב
תקל"ו

הגאון הגדול המפורסם מו"ה מרדכי ראבין ראב"ד דפה בשנת תקל"ח
מרן הגאון רשכבה"ג מו"ה יעקב משולם בעל ישועות יעקב אב"ד
דפה תקל"ט

בנו יחידו הגאון הגדול המובהק פאר הדור מו"ה מרדכי זאב אשר
נתקבל לאבד"ק פרעמסלא ורגליל נפטר בחיי אביו הגאון בשנת תקל"ז

הגאון הגדול המפורסם מו"ה מאיר הלוי איש הורויץ אב"דק לעוורטוב
כד רבינו הגדול הגאון מאור הגולה בעל הפלאה בשנת תר"א

ויתר הגאונים יבואו אי"ה במחברת השניי וגם יש גאונים אשר ציוניהם
מונחים עוד על הארץ וכאשר יבואו על גבון יקבעו בדפוס

ואפריון נצט"ו לתלמידו של אדמו"ר הגאון האב"ד דפה, התחן המופלג
החריף כ' ארימלך בן הרבני המופלג מו"ה שמעון אהרן
קויף אשר ערך בעסק הדפסה הלו
ישלם ה' פעלו :

הנה יש עוד מצבות רבות מאד עשרה מונים כהנה לגאוני ישראל צצית סתים
סימן מכוסים בעלפס וטמונים צמעה סלמה, ולבקיותה מעפרס, לנכוחס מטיס
חלל אשר על פניס, ולספתיק סדורים סכחובים עליס, סרבינס סוולאות לאין
מכסר, לכן נפיל סחנחנו לסני סמחנדינס נעס אשר יראת ה' וסכנת כל קדושו
נעס כלנס, כי יסיו לאגידס אסת, ואיש איש יתן עשאת כפיו לגבר הגדול, וסכנד
סלוס, למען יס' כח ועוז בידיו לסליב יד וסס לכל גדולי עירנו אכר סס
יסמאר ישראל, והיו לזכרון צנית יעקב עד עולם. ורוחנו כחן נפוס כי נסיב
רסיון לזס מן סממסלס ירס, וס' יס' בעזרנו ונעזר כל סומך ידינו, ומן
ספסיס יתנו לו נרכס וסיס, ענה אסת אסיס.

